Reg. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4 | నెల్లూరు 21-2-36 శుక్రవారము | సం॥ చందా 3-0-0.
సంచిక 49

యుద్ధజ్వాలలు -

బ్రిటను మెడిటరేనియను సంరక్షణము.

—:o:—

ఇటలీ ఆక్షేపణకు బ్రిటను ప్రత్యుత్తరము.

సమితి ఉపసంఘమువారి ప్రకటన.

జపాను రష్యా సంఘర్షణము.

అమెరికా తటస్థముగనుండుట.

మెడిటరేనియను సంరక్షణమువిషయమై బ్రిటీషువారు వివిధరాజ్యములతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను సలుపుట, యుద్ధనౌకలను మెడిటరేనియను ప్రాంత్యములకు పంపుట సమితి సాంప్రదాయములకు విరుద్ధమని ఇటలీ ఆక్షేపించుచు లేఖను బ్రిటీషువారికి పంపెను. ఈవిషయమున బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న విధానమును గురించి పూర్తివివరములను సమితివారికి తెలిపిరనియు, ఈవిషయమై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు నివ్వవలెనని బ్రిటీషువారు తమ జవాబునందు తెలిపిరి ఇదేవిధముగ ఇతర రాజ్యాంగములవారుకూడ ప్రత్యుత్తరములను పంపెదరని ఊహింపబడుచున్నది. యుద్ధము సందర్భమున అమెరికావారు తటస్థవిధానము ననుసరింపవలయునను చట్టమును మరొక సంవత్సరకాలము అమెరికా పెనేటుసభ ఆమోదించెను.

* * *

కిరసనాయిలు ఆంక్షవిషయమై నూచనల నొసగ నియమింపబడిన నిపుణుల ఉపసంఘము వారు క్రింది నివేదికను ప్రకటించిరి.

"అన్ని దేశములవారు కలసి ఇటలీకి కిరసనాయిలు ఎగుమతులను నిషేధించిన 31/2 నెలలు గడచినపిమ్మట గాని ఈ నిషేధమువల్ల ఫలితము కనుపడదు అనగా 2½ నెలలవరకు ఇటలీ అవసరములకు గావలసినంత కిరసనాయిలు పెట్రోలు ఇటలీలో నిలువయున్నది కిరసనాయిలు ఆంక్షవల్ల పూర్తిఫలితములు కలుగవలయునన్న సమితి సభ్యులందరు ఈఆంక్షను అమలునందుంచుటతోపాటు అమెరికా ప్రభుత్వము వారుకూడ ఇటలీకి కిరసనాయిలు యెగుమతులను మామూలుకన్న అధికము చేయరాదరు. కిరసనాయిలు ఎగుమతులను తగ్గించు విషయమై అమెరికావారు తోడ్పడనిచో ఇటలీ ప్రభుత్వమునకు వ్యవహారము అధికమగునుగాని నిజమగు ఒత్తిడి కలుగజాలదు. కిరసనాయిలు, పెట్రోలు ఎగుమతులను నిషేధముతోపాటు వీటికి బదులు సాధనములను తయారు చేయుటకు ఉపయోగించు ఆల్కహాల్, బెంజోల్ ఎగుమతులను కూడ నిషేధింపవలెను. కిరసనాయిలు ఆంక్షను అనుసరింపని రాజ్యములకు కిరసనాయిలు తీసికొనిపోవుట కుపయోగించు స్టీమరులను అమ్ముటగాని, సప్లయి చేయుటగాని నిషేధింపవలెను

ఈ నివేదిక విమానములద్వారా అన్ని సభ్యరాజ్యముల ప్రభుత్వములకును పంపబడినది. ఆంక్షల కార్యసంఘ సమావేశము మార్చి 2 వ తేదీన జరుగును. ఆరోజున యీ విషయమై ఏదోఒక విధమగు నిర్ణయము గావింపబడునని తెలియుచున్నది.

* * *

ఇంతవరకును అమలునందుంచబడిన ఆంక్షలవలన ఇటలీకి ఒత్తిడి కలుగుచున్నటుల తెలియుచున్నది గాని రాజీవిషయమై సూచనలు గావింపవలయునని ఇటలీ ప్రభుత్వమువారుగాని, అబిసీనియావారుగాని సమితి సంఘమువారిని కోరియుండలేదు.

* * *

గోదవారి పిల్లిరందమున ఫ్రాన్సు ఒకవైపు హిట్లరుతోను, మరొకవైపు రష్యాతోను స్నేహబంధములను గావించుకొన ప్రయత్నించుచున్నది గడచిన కొంతకాలములో ఫ్రాన్సు, రష్యా దేశముల ప్రతినిధులలో ఒడంబడికను గావించుకొని సంతకములు చేసియున్నారు ఏరాజ్యముపైనను యీరెండు దేశములలో ఏదేశముమీదగాని దండెత్తి వచ్చినచో యీరెండు దేశములవారు పరస్పరము సహాయము గావించుకొనవలయునని యీ ఒడంబడికయందు కలదు ఈ ఒడంబడికయందు ప్రతినిధులు చేవ్రాళ్లు పెట్టిరేగాని ఫ్రాన్సు పార్లమెంటుచే యింకనుకను ఆమోదింపబడలేదు. యీ విషయమున ఫ్రాన్సు ప్రభుత్వమునకు రష్యా జర్మనీల ఒత్తిడి అధికముగానున్నది ఈఫ్రాన్సు రష్యా ఒడంబడిక లోకార్నో ఒడంబడికకు విరుద్ధమనియు, అందువలన ఫ్రాన్సు జర్మనీ దేశములకు మధ్యనున్న రైనులందు ప్రదేశమునందు తగువైనిక సన్నాహములను గావించుటకు స్వాతంత్ర్యము కలదని జర్మనీ తెల్పుచున్నది.

* * *

ఇటు విరోపా దేశపరిస్థితులు ప్రతిదినమును మారుచు ఏవేళ ఎచ్చట ప్రమాదము జరుగునో యనియుండగ జపాను రష్యాదేశముల మధ్య సంఘర్షణలు బయలుదేరినవి ఇవి తీవ్రరూపము దాల్చినచో విరోపా పరిస్థితులకును దీనికిని సంబంధముండకపోవుటకు వీలులేదు. సమితివారు నూతన ఆంక్షలను అమలునందుంచిన తరువాత పరిస్థితులు యేవిధముగ మారునో చూడవలసియున్నది.

* * *

మంచూరియా పరిస్థితులు తీవ్రముగ మారుటచే రిజర్వు ఫండునుండి 40 లక్షల యెన్నులు సేనకును, 9 వేల యెన్నులు నావికాదళమునకు, లక్ష 70 వేల యెన్నులు విదేశాంగశాఖకును వ్యయమొనర్చ జపాను మంత్రివర్గమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

* * *

ఆఫ్రికా యుద్ధమునకు రిజర్వుఫండునుండి 2½ కోట్ల పౌనుల మొత్తమును తీసి వ్యయమొనర్చుటకు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనినటుల వార్తలు తెలుపుచున్నవి యీ మూడు పాళ్లు పైనిక నావిక వైమానికదళములకై వ్యయపరచబడును. ఏంత మొత్తము యుద్ధమునందు సంచితమైన వారికుటుంబములకు ధనసహాయము నకై వినియోగింపబడును.

* * *

జర్మనీ నావికాదళసభలో పాల్గొనుట ఫ్రాన్సు బద్ధముగనుండెను. ఈసభకు రష్యా, జర్మని ఆహ్వానింపబడలేదు. కాని జర్మని అంగీకరింపని యెడల యెడియు ఇంగ్లండునకు యిష్టములేదు. కాని సభల చర్యలయందలి అంశములను అప్పటికప్పుడు జర్మనీకి తెలియజేయుచు జర్మనీ యీ ఒడంబడికను అంగీకరించునటుల చేయవలెనని ఇంగ్లాండు గాఢముగ యత్నించుచున్నది.

ఈనెల 18 వ తేదిన బొంబాయికి విరోపా ఖండమునుండి వచ్చిన ఒకప్రముఖుడు విరోపా ఖండము నందలి పరిస్థితులు విషమముగ పరిణమించుచున్నవనియు, కొద్ది వారములలోనే ఇటలీ అబిసీనియా యుద్ధము అంతమొందవలెను, లేకున్న విరోపా ఖండమున ఘోరమగు యుద్ధజ్వాలలు వ్యాపించవలెననియు, యీసారి యుద్ధము 1914 సంవత్సరము జరిగిన యుద్ధముకంటె పెద్ద యుద్ధముగ యేర్పడుననియు, సమితివారు తీవ్రమైన ఆంక్షలను అమలుపెట్టినచో ముసోలిని, హిట్లరు సహాయముతో తిరస్కరించుటకు పూనుకొనుననియు తెలిపెను కాని ఏక్షణమున ఏ పరిస్థితులు యేర్పడనున్నవో చెప్పజాలని స్థితిలో నున్నవి.

* * *

ఇంగ్లాండు సంరక్షణ విషయమై ప్రస్తుతపు యేర్పాటులు అసంతృప్తికరముగ నున్నవనియు, తగు యేర్పాటులను గావింపవలయునని కామన్సు సభవారి అభిప్రాయము నావికా వ్యయమునకు 1,350,000 పౌనులును, సైనికదళములకు 1611000, పౌనులు విమానదళములకు 1,61,1008 పౌనులు సప్లమెంటరి గ్రాంటులు చేయబడినవి. నావికాదళము 8500 వృద్ధి చేయబడినది మొత్తము 97983 అగును.

* * *

ఆసాం కృషికుల మహాసభ.

రంగాగారిని కోరుట.

ఆసాం రాష్ట్రీయ కృషికులసభ ఈ నెల 23 తేదిన జరుగును ప్రెసిడెంటుగా రంగాగారిని కోరిరి. వారికి తీరిక రంగాగారే మోహానలాలుగౌతమగారిని కోరిరి.

గొప్ప మరణాలు.

పాతకాంగ్రెసుకు అధ్యక్షులుగనున్న సర్ దివ్యాచాగారు 18 తేది బొంబాయిలో చనిపోయిరి వీరికి 92 సంవత్సరములువయస్సు.

అసెంబ్లీలో కాంగ్రెసు సభ్యులగు అన్నాము ప్రతినిధి నవీనచంద్ర శాస్త్రీ గారు జనామలో కారులో వెళ్లుచుండగా ప్రమాదము సంభవించి కొద్దిగాయములు తగిలి అవి విషమించుటచే 16-వ తేది దివంగతులైరి.

నెల్లూరు మండల ద్వితీయ రైతు మహాసభ.

ఓబేరు తిరుమల కొండారెడ్డిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

మహాశయులారా! రైతు సోదరులారా! యీ రైతు సంఘమునకు యెందరో విద్యావంతులు, శాస్త్రజ్ఞులు వుండివుండగా పల్లెగామ కాపురస్తుడు విద్యావిహీనుడగు నాబోటివానిని ఆహ్వాన సంఘమువారు కోరుట స్నేహవాత్సల్యము తప్ప మరేమియులేదు. రైతుసంఘములో రైతుగా కేవలముగా మాత్రముగాక యేదో మాట్లాడుదమని భూమిపోకొన్నవాడను. నేను చెప్పబోయే కొద్ది విషయములు మీకందరకిని తెలిసిన విషయము లే కావు. నాకు జ్ఞాపకపరచుట తప్ప మరేమియు లేదు. ఆహ్వాన సంఘమువారికి నా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు. ఆహ్వాన సంఘమువారు ఆహ్వానం ప్రకారము నన్ను ప్రయాసలకోర్చి మీరంత వచ్చినందుకు నా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు.

ఆర్థిక పరిస్థితులు:—ఆర్థిక దుస్థితులు దేశమందంతటను వ్యాపించియున్నవి, ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞులు దానికి అనేక కారణములు చెప్పుచున్నారు. ఆర్థిక దుస్థితులు భూర్వమున్నవి, యిప్పుడున్నవి. 1918 మొదలు 1929 వరకు హెచ్చుధరలు పెరిగి తగ్గుటవల్లను ప్రభుత్వమువారు ఒక్క రూపాయకు 18 పెన్నీలు మార్పుమారకము చేసినందునను యితర పరిశ్రమ మొదలయిన దేశములయొక్క స్థిత్యను దిగుమతి అగుటచేతను ప్రభుత్వము వారిని అపురలచేయుదని మెలుపెట్టు కొనవలను వారు చేయనందువలనను ఆర్థిక దుస్థితులు వచ్చి నట్లు తెలుచున్నది. యిందువలనగురించి గవర్నమెంటువారికి మొరపెట్టుకోవలసి వచ్చినది.

ఋణములు:—ఋణముల భారము హెచ్చుచున్నది. యిని పరిష్కరించు కోనుటకు ధరలు పడిపోయినందువలనను కాటుకోటు రెట్లు రు8-0-0 వరకు వడ్డీ వ్యాపారుల పెట్టినందువలనను యిర్వాపాలెంటు కోర్టుల పెట్టినందువల్లనను ప్రభుత్వమువారు స్వల్పవడ్డీకు అప్పులు యిచ్చుట లేనందుచేతనున్నూ, ఋణపరిష్కారములకు తావులేకపోవుచున్నది. ఋణవిమోచన బిల్లును గురించి గవర్నమెంటువారు పంపిన స్పెషల్ ఆఫీసరు వారు విచారించి రిపోర్టులో లోకల్ బోర్డు ఎలక్షన్ లకల్ల ఋణపడియున్నారని చెప్పియున్నారు. 100 కి ఒకరు ఎలక్షనులో పాల్గొన్నప్పటికిన్ని దానివల్ల ఋణమంతా చెల్లింపుట విచిత్రముగా యున్నది. ఋణవిమోచనబిల్లు యీమధ్య మద్రాసు శాసన సభలో కాంగ్రెస్ వారుచేసిన అందులోకూడా న్యాయవాదుల ప్రవేశము కలుగజేసినారు. దానిని బట్టి యిర్వాపాలెంటు కోర్టులలోకే చేరునట్లు తోచుచున్నది. ఆనాదినుండి రైతుసంఘముల వారిడిసే అన్ని పరిష్కారము చేసుకొనుచున్నాము. కోర్టులవల్ల న్యాయవాదులు రుసుములు తప్ప ఋణదాతలకు ఋణగ్రాహకులకు యేలాంటి ప్రయోజనము లేదు.

రీ సెటిల్ మెంటు

రీ సెటిల్ మెంటు మనజిల్లాకి వచ్చుచున్నది. ప్రతి 30 సంవత్సరములకు పన్నును హెచ్చించుటయే కాని మరేమియులేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు 1862 సంవత్సరములో శాశ్వత రివిజను వుండకూడదని తీర్మానించి నది. పోయినదఫా కృష్ణాజిల్లా రీ సెటిల్ మెంటుప్పుడు 30 సంవత్సరముల సరాసరి ధరలనుబట్టి న్ని 30 సంవత్సరాల సరాసరి ధాన్యధరలనుబట్టిన్ని 30 సం॥ సరాసరి ఫలితమయొక్క అవకాశమునుబట్టిన్ని సేద్య పుఖర్చులు పోను మిగిలిన లాభములో సగమే పిస్తుగ తీసుకొనుచున్నామని చెప్పియున్నారు. వానినిబట్టి చూడ కొన్ని సంవత్సరములు అతివృష్టియు కొన్ని సంవత్సరములు అనావృష్టియు కలిగియుండవచ్చును. దానినిబట్టి సరాసరి లెఖను చూచుట మనకు నష్టదాయకము. ఫలితము అంచనా వేయుటలో పుణ్యయింపు తప్ప సరేమియు లేదు. దానివల్ల కూడా మనకు చాలా నష్టము కలుగుచున్నది. 60 సంవత్సరములనాడు భూమిని బట్టి శిస్తును వేసియున్నారు. మనుష్యులకు వలెనే క్రమముగా మారినట్లే భూములకు భూములు మారి మంచిభూములు చెడ్డభూములుగా యున్నవి. యకరం ఒకటి సేద్యమునకుగా 40 రూపాయలు ప్రకారముగుచున్నది. ఉరమానము 40 రూపాయలకు తగ్గుచున్నది. మనము ఒకఅరకతో సేద్యము చేయవలయునన్న రెండు యడ్లు కావలెను. వానిక్రయము 150 రూపాయలు అగుచున్నవి. అవి పది సంవత్సరములు సేద్యము చేయును. సంవత్సరము ఒకటికి వడ్డీ అసలు 30 రూపాయలు అగుచున్నవి. ఒక్క అరక ఆరుయకరములు మాగాణి సాగుచేయగలదు. 6 యకరములకు వితులకు 11-0-0 రూపాయలు అగును. పైమాగాణిలో కలుపుతీయుటకు 18 రూపాయలు అగును. కోతకూలి 14 రూపాయలు అగును. నీరు కట్టుటకు 11 రూపాయలు అవును. నూర్పిడికూలి 6 రూపాయలు. మణి మరమత్తులకు 4 రూపాయలు అగును. బండి ఒకటికి 60 రూపాయలు సుమారు 20 సంవత్సరములు ఉపయోగపడును. అసలువడ్డీ సంవత్సరమునకు 9 రూపాయలు అగును. కలుపసామానులు 1 రూపాయ కొయ్యపని యినుపపని 6 రూపాయలు యరువు 30 రూపాయలు యీమాదిరి మన ఖర్చులు ఉన్నవి గాన సేద్యపుఖర్చులు పోను మిగిలిన లాభములో సగము సిస్తు తీసుకొనేయడల మనకు యేలాటి చింతయుండదు యిందునుగురించి గవర్నమెంటువారికి తెలుపుకోవ వలసినట్లు యున్నది.

నీటివసతులు

నీటివసతుల విషయములో మన జిల్లాలో కోవూరు, నెల్లూరు, ఆత్మకూరు, మూడు తాలూకాలలో కొంతభాగము తప్ప మిగత తాలూకాలలో దెల్టాలేదు. తుంగభద్రా ప్రాజక్టు వచ్చునని నమ్ముకొనియుంటిమి. ప్రభుత్వమువారు యీజిల్లాను ప్రాజక్టులోనుంచి తీసివేసిరి. యిక వేరే గత్యంతరము లేదు. చిన్నచిన్న వాగులను చెరువులకు మళ్ళించు విషయమైనను మనము ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించ వలసినట్లున్నది. మనజిల్లాలో పశ్చిమభాగము తప్ప ఆరుదులలేవు, కాకిడాభూములు పండించిరి, పశువులమేత భారము హెచ్చుచున్నది. దీనినిమనము కూడా ప్రభుత్వమువారిక్కి తెలుపుకోవ వలసియున్నది. వాలుగైదు సంవత్సరములుగా క్షామబాధలు హెచ్చుచున్నవి. మాగాణిభూమికి పెట్టుభూములకు కూడా శిస్తునుజంటించువిషయము మొరపెట్టుకోవ వలసినట్లు యున్నది. విద్యావిషయము చాలాతక్కువ. విద్యలేనిదే మనకు పరిజ్ఞానముకలుగదు. లోకల్‌బోర్డులో విద్యాపన్ను వేసుకొని నిర్బంధవిద్య పెట్టుకొనవచ్చునని చెప్పుచున్నారు. నూర్పిడు, గాలి, తప్ప మిగిలినవాని నిన్నింటికిని పన్నులే వేసియున్నారు. అందువల్ల విద్యాపన్ను ధరించుట కష్టతరము. అందుచే విద్యాలోపము కలుగుచున్నది. ప్రతి గ్రామమునకును పంచాయితీబోర్డులు పెట్టుకొని ఉండవలెను. దానివల్లను ఆరోగ్యము కలుగ చేయవలెను. నా దృష్టి లోకి వచ్చిన ప్రాముఖ్యములను అధికారులు పై మరికొన్ని వృత్తాంతములు కొనవలెను ఈ జిల్లా జిల్లా బోర్డు మొదలు ఆరోగ్య గ్రామసభలను రైతుసంఘము మొదలు కొనవలెను పది సంవత్సరములుగా మనజిల్లా రైతు సంఘమునకు అధ్యక్షులు యేర్పడక యుండుటమనకు చింతనీయము. పోయినసంవత్సరము కోవూరులో జిల్లారైతు మహాజనసభ జరిగినను కావలిలో రురుతాలూకా రైతుసభలవల్ల జలదంకిలో ఒకపిర్కా రైతు మహాజనసభయున్ను జరిగి యేమియు పనిచేయలేక యున్నాము. ఋణవిమోచనబిల్లు స్పెషల్ ఆఫీసరు కోరినదానికి జవాబు యిచ్చుటకును నేను యీతాలూకాలో అన్ని గ్రామములవారిని కోరినదానికి జవాబులేనందున చింతిల్లవలసియున్నది. యీ కాలపరిస్థితులలో మన కష్టపరిస్థితులు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుకోవలసి యున్నది. గాన రైతుసభలు ముఖ్యముగా స్థాపనచేసుకోవలెను. మనకు యేది కావలెనన్నను శాసనరూపము కావలెను నాకు శాసనసభ్యులను యెన్నుకొనుటలో నిపుణులైన వారిని విచారించుకొని పంపుకొను భారము మన తలపై యున్నది నాకు రైతుసంఘములు స్థాపించుకోవలెను. మన భాగ్యవశమున శాసనసభ్యులుగాను చిత్తూరులో జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షపదవి వహించినవారును ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమయొక్క వైసుచాన్సలరుగా యుండి అపదవిని త్యజించినట్టి మ రా రా శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారిని మీయందరి తరుపున అధ్యక్షపదవి స్వీకరింప వలయునని కోరియా మీ ఆమోదము నకు యెదురు చూచుచున్నాను యీ సభకు ప్రారంభకులుగా మహాయశస్సు కీర్తులు గడించిన ఏలూరు వాస్తవ్యులుగాను మూగంటి బాపనీడుగారిని కోరుచూ యింతటితో విరమించు కొను చున్నాను

తీర్మానములు

పశువుల మేత పైరులగాను, యెరువు పైరులకును నీరు తీసుకొనినను సిటీస్తు వేయుటలేదని ప్రభుత్వపు ఉత్తరువుగన్నను చెరువులలో నీరు స్పష్టముగ సయితము అట్టి పైరులకు నీటివసతుంచుట ఆవశ్యకమగుటయు ప్రతి చెరువ్వకిందను యెదటికారునకు పోను అధికముగా నిల్వయున్న నీటిని మొదట ఆయాచెరువుల క్రిందనుండు భూముల లోని మేత పైరులకును యెరువు పైరులకును కావలసినంత నీటిని ప్రత్యేకించి మిగతనీటిని మాత్రమే రెండవకారునకు యిచ్చుట కనీస ధర్మమని యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

కవులుతాలూకాలలో అందుముఖ్యముగా కందుకూరు, కావలి తాలూకాలలో మాగాణిపైరు లేనాక మెట్టపైరుల వలన సయితము కొన్నిగ్రామములలో పూర్తిగా ఫలితములేక రైతులు నష్టపడి యున్నారుగాన అట్టి పట్టులకు సయితము శిస్తుమీనహా యివ్వవలసినదిగను, పైరులు చెడిపోయిన గ్రామములలోని రైతులు పశువుల మేతకు వారిభోజనమునకును అల్లాడుచుండ తర్వాత ముంబాయిపైరనని ప్రస్తుతము శిస్తు కట్టమని నిర్బంధించుట అక్రమమని తెలుపుచు అట్టి గ్రామాలలో ప్రస్తుతము విచారణ పూర్తియగునరకు శిస్తువసూలు నిలిపియుంచునట్లు యుత్తరువులు ప్రతిగ్రామమునకు వెంటనే పంపవలసినట్లు యీ మహాసభ వారు కోరుచున్నారు.

గవర్నమెంటువారు సాదరుచేసిన జి. ఓ. నెం. 40 రెవె. జి. జి. నెం. 1743 రెవెన్యూ 31—7—85, 19—9—85 తేదీలుగల 120 బోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరు ప్రకారం 186—ఎ ప్రకారం నోటీసు యివ్వబడిన రెవెన్యూ కిందను విషయములో 3 మాసములకు మునుపు సంవత్సరములో ఒక సంవత్సరములోపలను హాక్కీలుసాక్క్యాను యిజావు చేసుకొన్నయెడల, అట్టి రెవెన్యూ కి ఫండు చేయనుననియు, యిజావు చేసుకొనని యెడల, కాలపరిమితి దాటగనే సదరు రెవెన్యూ కిందను మొత్తములు సర్కారుకు చెందిపోవు

పండ్లు కట్టబడును

డాక్టర్ ఎం. కె. కోరాగారి

దంత చికిత్సాలయము,

ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

ఆహారమును బాగుగా నమలుడు! తీర్థశక్తి పెంపొందించుకొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుడు! చెడిన, పూడిన దంతములను పూర్తిగాగాని విడివిడిగా ఒకొక్కటిగాగాని కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుడు. యౌవనకళలుగండు!

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.

దంతములసెట్టు గ్యారంటీ ఉపయోగము

దంతములకు, చిగుళ్లకు సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులలో మా సలహాగొని చికిత్సపొందుడు చార్జీలు సులభము. అందరకు అందుబాటుగా నుండును.

మహిళాదిసుగంధతైలము

తలవెంట్రుకలకు వుపయోగించుకొన్న పొన్నపూ తలనొప్పి కండ్లమంటలు చిరకాలముండి బాధించు తల నొప్పులను నివారించి వెంట్రుకలను ఒత్తుల చలె పెంచును.

4 ఔన్సుల సీసా రు .0—8—0.

తిమిరభాస్కరాంజనము

కండ్లకు కాటుకగా నుపయోగించిన మసకలు కలికిటి, తిమిరములు, నీరుకారుట (క్యాటరాక్టు చూపు) వగైరా రెండుగా కనుపడుట మొదలగు చూపునకు సంబంధించిన కంటి వ్యాధులను పోగొట్టును.

విశ్వనాధ ఆయుర్వేద వైద్యశాల,

హెడ్డాఫీసు బ్రాంచి

కోవూరు. ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

ఎస్టేట్సులాండుఆక్టు.

1934-వ సం॥ వరకు అన్ని సవరణలున్నూ ఇనాముల బిల్లున్నూ చేర్చి, అన్ని వివరణములున్నూ, యీ ఆక్టుక్రింద వ్యవహారములను లిమిటేషను తెలియగల పెడ్యూల్డు కోటిన్ని తెలుగున వ్రాయబడి చక్కని బైండు చేయబడినది. ఆర్డరుతో సొమ్ముపంపువారికి పోస్టేజి సహా రు. 1—8—0 లు V. P. గా పంపగోరు వారు రు 0-8-0 లు పోస్టు బిళ్లలు అడ్వాన్సు పంపవలెను.

దొరుకును:—

తెలుగు లా జర్నల్ ఆఫీసు.

వసియున్నది ఈకాలపరిమితి, ఉత్తరువు, వివరము, అందరిని అందుబాటులో నుండక పోవుటగాన రైతులకు చెందవలసిన రెవెన్యూ కిందను మొత్తములను మినహాయించవలెనని ఈ సభ వారు గవర్నమెంటువారిని కోరుచున్నారు. గవర్నమెంటువారికి తెలుపుచున్నారు.

శ్రీవిరోధి సం॥ శ్రీశ 1-వ కాలములో దూరముగు

ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు

పట్నాయకుగారి శిస్తుల సవరణ బిల్లు

పునుగు శ్రీకంఠంగారు, (హైకోర్టు అడ్వొకేటు)

బహుకాలమునుండి ఎస్టేటుల్యాండు ఆక్టు వర్తించు ప్రదేశములలో శిస్తులు దుర్భరములనియు మద్రాసు దొరతనము వారీ కష్టములను శాసన మూలముగా తొలగించుటకు ప్రయత్నింపవలయు ననియు, ప్రజాశయము మెండుగానుండెను. జమీన్ భూములలోనుండు రైతులు ఈయధిక శిస్తులను చెల్లించుటకు వీలుగాక, చెల్లింపకున్న కష్టముల పాలగుచుండుటచే నీదుర్భరస్థితిని తప్పించుకొనుటకు మార్గమేదియు లేక దిగులు చెంది యున్నారు. ఈసందర్భమున ప్రభుత్వమువారి స్వీయపరిపాలనలోనుండు రైతులయొక్క స్థితిని జమీన్ రైతుల స్థితితో పరిపోల్చిచూచినయెడల కొన్ని సందర్భములు తేలుచున్నవి. సాధారణముగా రైతువారి భూములలో నికర ఆదాయములో సగ భాగము గవర్నమెంటువారి శిస్తుగా నిర్ణయింపబడినదను సూత్రము ప్రాముఖ్యముగా నుండినను ఆచరణములో కల్లుకు భూమిలోని వరుమానమునందు నూటికి యిరువదిరో (20) లేక యిరువదియైదవ (25) పాలుమాత్రమే గవర్నమెంటువారు స్వీకరించుచున్నారని "లేడర్ షకల్" గారు తమ "ల్యాండు టెన్యూర్సు" (Land Tenures) అను గ్రంథములో తెలిపియున్నారు. ఇదిగాక రైతువారి భూములలో రైతులకు జమీన్‌దారీభూములలోని రైతులకన్న వసతులనేకములు హెచ్చుగానున్నవి (1) రైతువారిభూములలో రేట్లు జమీన్‌దారి భూముల రేట్లకన్న సాధారణముగా చాలతక్కువగా నున్నవి (2) జమీన్‌దారీభూములకన్న రైతువారిభూములకు జలాధారములు నీటిపారుదల కాలువలు వగైరాలు అధిక ప్రయోజనకరములుగనున్నవి. దొరతనమువారి రివిన్యూ విషయములను గమనించుటకు ప్రత్యేకశాఖ నేర్పరచి దానిని బాగుగ పరిపాలించుటకు శక్తియుక్తులును, బాధ్యతలను, మేధావంతులునగు ఉద్యోగస్థులను నియమించియున్నారు మరియు గవర్నమెంటువారు తమ కేవిధమునైనను తమకు రైతులనుండి రాబడువరుమానములను, ఆదాయములను వ్యయపరచుటలో కర్షకులయొక్క పోషణనుగూర్చియు తగుబాధ్యతనొప్పుకొనుచు నీసమస్యను తెప్పగా చర్చలు చేయుటకు శాసనసభల నేర్పరచి యందలి పర్యవసానములను సమూలముగ దెచ్చుటకు రాజ్యాంగ విధానమును సమర్పియున్నారు. ఎట్టి పరిపాలనమునందును లోపములు తటస్థించుట సహజమేను. అయినను ప్రజాభిప్రాయమున కైనను రైతుక్షేమమును కోరునట్టి ఆదర్శమును దొరతనము వారి విధాయకమునగలదు. ఈ విషయములు జమీన్ రైతుల సందర్భమున నాలోచించినచో పూర్ణానుస్వారములే యగును. చట్టమున కైనను ధర్మమున కైనను నేవిధమున కైన లొంగని జమీన్‌దారులయొక్క దయావిశ్వాసముల కీజమీన్ రైతులను దొరతనమువారప్పగించియున్నారు. కృపతో జమీన్‌దారులు తమరైతులకేమైనను మేలుచేసిన చేయవచ్చును. కాని, యేదైనను రైతు జమీన్‌దారుతో తనకష్టములను చెప్పికొని, యందుమూలముగ ధర్మముగా మేలును బడయుటకు తగిన దేవిధమైన సాధ్యతగాని సౌకర్యముగాని లేదు.

ఇట్టి పరిస్థితులలో జమీన్‌దారులకును వారి భూములలో రైతులకును శిస్తును గురించిగాని యితర సందర్భముల గురించిగాని పరస్పరము తగవులు వచ్చినచో జమీన్‌దారులకు లాభకరముగను రైతులకు మితిలేని నష్టకరముగ నేయుండగలవు. ఇట్టి పరిస్థితుల ననుసరించియే ప్రభుత్వమువారు ఎస్టేట్సులాండాక్టు 24-వ సెక్షనువలన జమీన్‌దారును, జమీన్ రైతును సమాధానపడి యేర్పరచుకొన్న హెచ్చుశిస్తు చెల్లదగినది కాదని ప్రభుత్వమువారు శాసించిరి. కాని, జమీన్‌దారుడు మాత్రము సమాధానముపై రైతునొప్పుకొన్న అధికశిస్తు విధానమును సములనపెట్టి నిర్బంధించి లేదరైతును కష్టములపాల్జేసి హెచ్చుశిస్తును లాగికొనుట కనేకోపాయములను పన్నుచున్నాడు. రైతు యొక్క కొన్ని ఒప్పుదలలవలన శిస్తుయొక్క హెచ్చింపు లేమాత్రము కాదని తీవ్రవాదము జరుగుచునేయున్నది. ఈయొప్పుదలలలో ధాన్యమక్తాను లేక కోరును రొఖముగా మార్చిన పద్ధతులున్నవి. ఆపద్ధతుల ననుసరించి రైతులకేలాటి హాని కలుగలేదని, యట్టి పద్ధతులచే శిస్తునకు హెచ్చింపు సంభవింపలేదనియు కొందరిమతము. ఈధాన్యమక్తాలుగాని, కోరుగాని రొఖశిస్తుగా మారిన పద్ధతులు ద్వివిధములు. వాటిలో కోర్టువారు ఆక్టులో 40-వ సెక్షను మేరకు మార్చి డిక్రీచేసినవి ఒకవిధము. జమీన్‌దారులును రైతులును సమాధానపడి ధాన్య మక్తాను, లేక కోరును రొఖ్ఖముగా మార్చికొని ఏర్పడగా శిస్తుల రేటు నిర్ణయించుకొన్నవి రెండవ విధము. ఏది యెట్లున్నను ప్రజాభిప్రాయము ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితిగతుల ననుసరించి శిస్తులను సవరించుటకు ప్రభుత్వమువారి శాసన మవశ్యకమని యాందోళన పడుచుండగా పట్నాయకుగారి బిల్లు సెలెక్టు కమిటీ వారి యనుమతి లేకనే యవనికవెలువడిన తీరును గమనించగా ప్రజాశయమునిర్ధీరమగునని భీతిగలుగుచున్నది. ప్రస్తుత బిల్లు కేవలము రయితుల కన్నీటిందుడుచుటకు వుపయోగపడినదిగాని, వారి కడుపుల చల్లన చేయుటకు ఎంతమాత్రముపయోగపడ నేరదు. ఇట్టి బిల్లు సందర్భములో నైతము ప్రధానమంత్రి బొబ్బిలిరాజాగారు కాలహరణముగావింప యత్నింపగా రివిన్యూశాఖ సభ్యుడు శ్రీసాటరుగారు దీని నెంత మాత్రమాలస్య పరుపరాదని సూచించిరి. నేడు కవున్సిలులో బిల్లు చర్చగావింపబడకయే శాసనమయ్యెనని వినుట శోచనీయముగా నున్నది ఈ బిల్లును విమర్శింపగా కొన్ని సారాంశము లేర్పడుచున్నవి.

1. ఈబిల్లు ధాన్యమక్తాలు, కోరు రొఖమక్తాలుగా మార్పబడిన సందర్భములో యన్వయించునుగాని యితర సందర్భముల కన్వయింపదు. (2) ధాన్యముల వగైరాల ధరలు రూపాయకు 8 అణాలు అనగా 100-కి 18½ భాగము తగ్గినగాని యీబిల్లు అన్వయింపదు. (3) ఇదలి సౌకర్య తాత్కాలికములుగాని శాశ్వతముగా లేవు శిస్తుల శరములు ఇంద్రధనుస్సులోని రంగులవలె మారుచుండును. ఈసందర్భములను గమనించిన యెడల నీబిల్లు కేవలము అల్పములగు విషయములకే వర్తించును. రైతులకుముఖ్యమైన సమస్యలను గూర్చి యీబిల్లు మౌనమును వహించియున్నది. మొట్టమొదట యెస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టులోని 40-వ సెక్షను రైతులు జమీన్‌దారులు రాజీమీద ధాన్యమును రొఖముగా మార్చుకొనిన తరముల విషయములకన్వయించునోలేదో సందేహాస్పదమైనది. (3) ఈపద్ధతి ననుసరించి లోతుగా విమర్శించిన యెడల మరికొన్ని కష్టములు గోచరింపక మానవు. ఒక రైతు యొక్క భూములలో కొంతవరకు కోరుభూములును, మరికొంత రొఖ్ఖ మక్తా భూములునుగాను నుండి ఆట్టి భూముల విషయమై జమీందారుడును రైతున్నూ ఇరువురున్నూ కలసి యీరెండు తెరగుల భూములకును ఒకే పద్ధతి ననుసరించి తరము నేర్పరచుకొన్నచో నాపద్ధతి యుట్టిదని యూహించుటకు కష్టమైన యెడల నట్టి సమస్యల నీచట్టమున విడదీయుటకు మార్గములు లేవు. (3) సారికంధము నకే భూమిని యున్నట్టు లేర్పరచుకొన్న శిస్తును మార్చుట చట్టముయొక్క పద్ధతికి కొంత విరుద్ధముగ నుండినను ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి శిస్తులను సవరణ చేసినయెడల ధర్మముగా నుండెడిది. ఒప్పుదలలను మార్చుటకు చట్టము ద్వారా కొనినప్పుడు ఈ ఒప్పుదలలను కూడ న్యాయమైన సందర్భములలో మార్చినచో కష్టమేమి! ఇట్లు చేసినయెడల రొఖమక్తాలు; బిల్లమక్తాలు వీటినికూడ మార్చుటకు వసతులేర్పడి యనేక రైతులను కష్టములనుండి తొలగద్రోయును. రేట్లు కొంతతగ్గిన రైతునకు ఉల్లాసాగా యేర్పడ గలదు లేనియెడల నాతని దగోగతియే యగును. ఈ విషయముగా యెస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టులో రికార్డు యొక్క రైట్సును గురించి నమూదు కలిచిన పద్ధతి కేవలము దుస్సాధ్యమును సామాన్య పద్ధతులలో నమలునకు దెచ్చుటకు కష్టముగాన, నట్టికష్టమును తొలగించుటకీబిల్లులోనే మార్గముండిన యెడల బాగుగానుండును (4) కావిముజరాల విషయముగా రైతులు జమీందారీ దయమీద వాటినొసగిన నొసంగవచ్చునుగాని లేక పోయిన యెడల పండక పోయినను శిస్తువసూలు లయునని చట్టమున్నది. ఈచట్టములో నుండు విషయ పరిస్థితి సర్క్యులరువారి మనస్సునకు పట్టియుండక మానదు. తనలోనే తప్పితముగాని లోపముగాని సంభవింపక రైతు సపాయముకై సైర్లపండక శిస్తులు మాత్రము చెల్లింపబడవలయునని రైతు నిర్బంధింపబడినచో వానికేది దిక్కు! కావిముజరాలను జమీందారులిచ్చుట రైతులను కష్టపెట్టుటయే. ఈ సందర్భమున రైతులు జమీందారులను, వారి కారేదారులను దైన్యముతో వేడికొనుట నిందు రైతులు విఫలులగు ప్రదర్శనములు రైతురంగమున నిత్యము దృశ్యములగుచునే యున్నవి.

(1) ఇన్ని విషయములలో మరియొక బాధ రైతునకు దప్పినది కాదు. జమీందారుని పారపాటువలన శిస్తును రైతు చెల్లింపకపోయినను ఆ కారణమును వ్యాజ్యములలో రైతు వాదింపరాదట అట్లు కారణముండినయెడల వేరుదావాను తెచ్చుకొనవలయునట. శిస్తు నేమో గుత్తమిత్తమునకు కట్టి తీరవలయునట. తినుచుండుటకు కూడు కట్టను బట్ట లేక పంటచేయుటకు నాపులేక పండక యుండుస్థితిలో దరిద్రదేవత ఇంట నాట్యమాడుచుండగా రైతు మరల వ్యాజ్యము నెంత మాత్రము చేయలేడు. జమీన్‌దారున కధర్మమైన లాభమీపద్ధతిలో కలుగునట్లు స్థిరము.

ఈయంశముల నన్నింటిని పరిశీలించి రైతుల కష్టములను గమనించి ప్రభుత్వమువారు నైనమూడు పలుచిన క్లిష్టపరిస్థితులను తొలగజేయగల మరియొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టవలయును. అంతేగాక రైతుల పురోభివృద్ధినగోరు శాసనసభ్యులును తదితర మహాశయులును సభల మూలముగను చర్చలమూలముగను తీవ్రాందోళనమును సలిపి రైతుక్షేమమును కలుగచేసి ధన్యులగుదురని ప్రార్థించుచున్నాను.

రంగా

ఆయుర్వేద పశు చికిత్సాలయము

టంగుటూరు.

(స్థాపితము 9-1-1936)

పై చికిత్సాలయము టంగుటూరు రైల్వేస్టేషనుకు సమీపమున ట్రంకురోడ్డులో స్థాపించబడి యున్నది. ఇందు అన్ని విధములగు పశువులకు ఆయుర్వేద పద్ధతి ననుసరించి చికిత్సయు, అవసర శస్త్రచికిత్సయు ఉచితముగ చేయబడును. అన్నివిధములగు సలహాలును చెప్పబడును.

ప్రతిరోజు ఉదయం 7 గంటలనుండి 10 గం॥ వరకు

„ సాయిం. 4 „ 6½ „ వరకు

తెరచి యుంచబడును. ఉపద్రవ విషయములలో అన్నివేళల యందు చికిత్స చేయబడును.

ఇట్లు,

డాక్టరు పి. రామయ్యచౌదరి.

వెలస్వల్పము!!　　　　ఫలమధికము !!!

ఎల్లప్పుడును శ్రేష్ఠమైన

కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడిని

వాడుడు.

ఇది పండ్లను శుభ్రపరచి, పండ్లనుండి నెత్తురుకారుట! పంటి నొప్పిని మొదలగు దంతవ్యాధులను పోగొట్టి పండ్లను గట్టిపరచి, ముత్యములవలె ప్రకాశింపచేయును. ప్యాకెట్టు రు. 0—0—6.

వ్యాపారస్తులకు మంచి కమీషను యివ్వబడును.

కామాక్షీదేవి ఖాది స్టోర్సు,

ట్రంకురోడ్డు. నెల్లూరు

క్షామ నివారణ అత్యవసర మహాసభ

చీకటి జమీన్ తలతంపరముగా

(స్వకీయవిలేఖరి)

తలతంపర తే 13-2-36 ది

పై అత్యవసర మహాజనసభ యీ మహా రైతు సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీ భోగావల్లి మహాశయులుగారి అధ్యక్షతమున, యీతాలూకాలో యేర్పడి యున్న ఘోరక్షామ నివారణగూర్చియు, శ్రీ జమీందారువారు శిస్తుల బకాయిలకై కోర్టులో దాఖలుచేసియున్న అసంఖ్యాకములగు దావాల గూర్చియు, ప్రస్తుతము యెస్టేటువారు రాజీ రాయభారములు నడుప అంగీకరించి యందున గూర్చియు, మొదలగు విషయములను చర్చించుకొనుటకై సమావేశము కాబడెను. ఈసభకు ప్రత్యేక ఆహ్వానములపై శ్రీయుతులు, గౌరు లచ్చన్న, మర్రా అప్పలస్వామి, టి. పార్వతీశం, శా. మృత్యుంజయ ఆచారి, రామమూర్తి పాణిగ్రాహిగారును, శ్రీయుతులు పిన్నింటి కృష్ణమూర్తి, బార్ని జగన్నాయకులు, బజ్జ రామకృష్ణమ్మ, మొదలగు గవర్నమెంటు జిరాయితీ రైతుప్రముఖులు పలువురురాగా సభ అసంఖ్యాక జనసమూహముతో జయప్రదముగా జరిగెను.

ప్రథమమున శ్రీయుత గౌరు లచ్చన్నగారు ప్రస్తుతము జిల్లాలో పరివ్యాప్తమైయున్న ఘోరక్షామవిశేషముల ప్రజల ఆందోళన ప్రభుత్వ విచారణ అవ్వటవ్వట క్షామనివారణకై గావింపబడు చున్న పనులు, ప్రస్తుతము యీమహా రైతుసంఘము నెరవేర్చుచున్న క్లిష్టపరిస్థితులు సంఘ కర్తవ్యము రాజాగారితో జరుపబోవు రాజీరాయభారములందు గమనింపవలసియున్న ముఖ్యవిషయములు, రైతుద్యమము, సంఘశక్తి మొదలగు విషయములపై గంభీర దీర్ఘోపన్యాసము గావించిరి. పిమ్మట సంఘాధ్యక్షులవారు సంఘకార్యదర్శి యగు శ్రీయుత బెండాళం లక్ష్మీనారాయణగారు, సంఘశాయకులైన పిన్నింటి కృష్ణమూర్తి, బెండాళం గవరయ్య, మృత్యుంజయ ఆచారి, లావణ్యకోటై, బుంకుబంగారి, మాదిని పాపయ్య అనుపోజు జనార్దనాచారిగార్లు, దీర్ఘచర్చలలో పాల్గొని తీవ్రమైన ఉపన్యాసములను గావించిన పిమ్మట యీదిగువ తీర్మానములు యేకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

తీర్మానములు: (1) శ్రీ శ్రీ శ్రీ పంచమజార్జి సార్వభౌమునియొక్క మరణమునకై చింతిల్లుచు వారికుటుంబమునుయెడల హృదయపూర్వక సానుభూతిని ప్రకటించుచు, చక్రవర్తిగారి ఆత్మశాంతికై దేవుని యీసభవారు వేడుచున్నారు.

(2) ప్రస్తుతము యీజిల్లాలో పరివ్యాప్తమై యున్న దుర్భరక్షామమునుండి రైతుల పాటక జనుల రక్షణకై జిల్లారైతు సంఘమువారు వద రాను రాష్ట్రరైతు నాయకులైన శ్రీఆచార్య రంగా ఎమ్. ఎల్. ఎ. గారుచేసిన కృషిని శ్లాఘించుచు వారియెడల తమహృదయపూర్వక భక్తి విశ్వాసములను యీసభవారు ప్రకటించుచున్నారు.

(3) ఈక్షామపరిస్థితులవలన ప్రజలలో చెలరేగిన తీవ్రతర ఆశాంతి ఆందోళనపై ప్రభుత్వ ఉన్నతోద్యోగులు విచారణచేయుచు క్షామనివారణకై గావించుచున్న పనులను అవ్వటవ్వట ప్రారంభించినందులకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుచు, యీమహా ప్రజా పీడించుచున్న దుర్భిక్ష నివారణకై యీ దిగువ వివరించిన ప్రార్థనా పూర్వక కోరికలను మన్నించి సత్వరముగా ప్రభుత్వమువారు కార్యరూపమున ప్రవేశపెట్టవలసినదని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని వేడుచున్నారు.

కోరికలు:- (1) రాబోయె సంవత్సర వ్యవసాయసాగుబడులకుగాను విత్తనములు, మరామత్తులు, కూలివాలికై పెట్టుబళ్లగూర్చియున్న పాత బుణము లతీర్మానములగూర్చియున్న, స్వకుటుంబ పోషణ పశురక్షణ గూర్చియున్న, గవర్నమెంటువారి స్వల్పవడ్డీ దీర్ఘకాల వాయిదా తక్కావిబుణములను యిప్పించుట.

(2) విత్తనములు, యెరువులు, వ్యవసాయ పనిముట్లు, గడ్డి మొదలగునవి గవర్నమెంటువారి వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటువారిద్వారా రైతులందరికి సప్లయియగునట్లుచేయుట.

(3) సావుకారుల కోఆపరేటివు మొదలగు బ్యాంకీలయొక్క డిక్రీలు వగైరాలు యీసంవత్సరమునకు ఆపుచేయుట.

(4) చిరకాలమునుండి మంచి నీటివసతులు లేక యెన్నియో యిక్కట్టులు పాలగుచున్న (1) లొండపుట్టుగ (2) కొర్లపుట్టుగ (3) ప్రధానపుట్టుగ (4) మండపల్లి (5) దివ్వలపుట్టుగ గ్రామాలలో స్థానికజిల్లా బోర్డుద్వారానో లేక ప్రత్యేకగ్రాంటులు మంజూరుచేసియో వెంటనే మంచినీటిబావులను త్రవ్వించుట.

(5) ప్రస్తుతకాటక దినాలలో ఆహారపదార్థముల ధరలను, సావుకారులు యిష్టానుసారము పెంపుచేయకుండా చూచుట

(6) ఈ సంవత్సరము పంటలు నాశనము కలుగ కలిగిన నిర్భాగ్యపరిస్థితిచే అన్న వస్త్రములకు అల్లాడుచున్న కూలివాలి జనాంగము యొక్క క్షామనివారణకై జిల్లా బోర్డు ద్వారానో లేక ప్రభుత్వమువారైనను వెంటనే యీయడారులలో రోడ్లు రాతికడ్డడమూలు, బావులు త్రవ్వించుట మొదలగు కరువు నివారణ పనులు నిరుపేదల జీవనోపాయమునకై ప్రారంభించుట.

(7) పుష్కలముగా వర్షములు కురియు కాలమందు గూడ పంటలకు నష్టము కలుగకుండా యుండుటకు చిరకాలమునుండి మరామ్మత్తులు లేక యున్న యీమహా జలాశయములన్నిటిని వెంటనే సరియైన పూర్తి మరామ్మతులు జరుపవలసినదని శ్రీ జమీందారు వారికి శిఫారసు చేయుట.

(8) పల్లపు పంటలు పూర్తిగా పోయినందు వలను మెట్టు ఫలసాయములకు అపరిమిత నష్టము కలిగినందువలనను, యీఫసలి తాలూకా పల్లపు సిస్తులను పూర్తిగా మాఫుచేసి మెట్టు శిస్తుల కున్యాయమైన రెమిషన్ యిప్పించ వలసినదని శ్రీజమీందారు వారికి సిఫారసుచేయుట.

1934-వ సం॥ డిసెంబరు నెలలో శ్రీ జమీందారు, రైతుల యొక్క ... దరలను అలించి రైతు నాయకులైన జిల్లా రైతు సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీ పుల్లెల శ్యామసుందరరావుగారితో యొకరాజీ ఒడంబడిక ... చేసుకొనియున్న స్థితికి, గత సంవత్సరం ప్రారంభమునుండి మహా రైతుల పై కోర్టులో శిస్తుబకాయిలకై వేయుచున్న వందలకొలది దావాలు యింకను విచారణల యందుండగా ప్రస్తుత కష్టకాలముల యందు దయతో రాజీ రాయభారములు రయితులతో నడుప అంగీకరించి నందులకు అభినందించుచు రైతుల కష్టనివారణములకుగాను యీదిగువ వివరించిన యీ మహా రైతుల కనీసపు ప్రార్థనలను అంగీకరించి ఆమోదము తెలియజేయు సమ్మతి పత్రము సంఘము పరముగా యిపించవలసినదిగా యీసభవారు శ్రీశ్రీశ్రీ చీకటి రాజావారిని వేడుచున్నారు.

రైతుల ప్రార్థనలు రాజీరాయ భారమువలనపుటకు తగిన వ్యవధి విషయ నిర్ణయము గురించి అవసరముగాన రైతులపై కోర్టులలో విచారణ యందున్న దావాలన్నిటిని కూడ కనీసము ఒక నెలరోజుల వరకు వాయిదాలను పొగిడించవలసినదిగా న్యాయస్థానము వారిని శ్రీ జమీందారువారు కోరుట.

(3) 1341 నుండి 1344 ఫసలీల శిస్తులకు రైతుల బాగోగులను వ్యక్తిగతముగా విచారించి కనీసము ప్రతివారికి అర్ధ రెమిషను యిప్పించి, గత రాజీ ఫలితముగా చెల్లించుచున్న శిస్తులను కొన్నింటిని, వారి వారి అమాయకత్వముచే మాఫుకాబడిన కాలదోషపు ఫసలీలక్రింద జమకట్టి యిచ్చియున్న రసీదులను రద్దు చేసి, సక్రమమయిన నూతన రసీదులను యిచ్చుట.

(4) పల్లపు పంటలు పూర్తిగా పోయినందు వలన, మెట్టు ఫలితనములకు అపరిమిత నష్టములువాటిల్లి నందునను, పోలు ఫసలీయగు 1345 పల్లపు శిస్తులు పూర్తిగా మాఫుచేసి మెట్ట శిస్తులకు కనీసము ప్రతివారికి రు 1 కి రు 0-10-0 రెమిషను యిచ్చుట.

(4) వచ్చే ఫసలీనుండి గూడ పంట నష్టము లున్నపుడు ధాన్యము బస్తి ధర, 1000 కొబ్బరి ధర రు 60 లకు తగ్గియున్నపుడు ధరలు తగ్గుదల పంటల నష్టముల పాస్తిని తగ్గించుట.

(5) శిస్తుల వసూళ్లకై గత సంవత్సరము అక్రమ జప్తులను చేసినందుకై కోర్టుల ద్వారా పొందియున్న డిక్రీలన్నిటికిపై రెమిషనులు ముందరా యిచ్చునట్టును వేలములను రద్దుచేయుట.

(6) యేస్టేటు ఉద్యోగులు గ్రామాలలో శిస్తుల వసూళ్లు చేయుచున్నపుడు అవ్వటవ్వట రైతు సంఘప్రముఖులకు ముందుగా నోటీసు మూలముగా తెలియజేయుట.

(7) భూముల యొక్క నీరసములను న్యాయముగా పునర్విచారణచేసి, అధికముగా శిస్తులను వసూళ్లు చేయుచున్న భూములకు తగ్గించి అనేక సంవత్సరములనుండి శిస్తులను వసూళ్లు చేయుచున్న సాగుకు పనికిరాని మేటలు చేసియున్న భూములను విచారించి వాటిపై శిస్తులను రద్దుచేయుటతో లేక మరమ్మతులు జరిపి న్యాయమైన శిస్తుల నిర్ణయించుట.

మహాలోనున్న జలాశ్రయములన్నియు సరియైన పూర్తి మరామ్మతులను వెంటనే జరిపి, మరామ్మతులకై ప్రతేక వ్యక్తులకు కంట్రాక్టులను యివ్వక గ్రామీంటులు సత్యముగా పూర్తిగా వినియోగపడునట్లు స్వయముగనో లేక సంఘము ద్వారానో పనులను చేయించుట.

(9) ప్రస్తుతము యేయే భూములు యెవరి సాగు స్వాధీనములలో యున్నవో వాటిని వారివారి పేర్లన పట్టాలను విడదీసి నమోదుచేయుట.

(10) పై ప్రార్థనలన్నియు దయతో అంగీకరించి, యిప్పటికి రైతుల కోర్టులమన్న దావాలన్నిటిని ఉపసంహరించుకొనుట.

(5) ఈమహారైతులయొక్క పై ప్రార్థనలను శ్రీజమీందారువారు దయతో అంగీకరించక యున్న న్యాయసమ్మతమైన పైవివరించిన రైతుల హక్కులను కాపాడుకొనుటకై యెట్టి త్యాగమునైనను చేసి, శాంతియుతమైన సక్రమ ఆందోళనము చేయుటకు యీసభవారు కృతనిశ్చయులై యున్నారు.

(6) ఎస్టేటువారితో రాజీరాయబారములను జరిపి న్యాయమైన రాజీపరుష్కారమునకు యీసభవారు అధికారము యిచ్చుచున్నారు.

(1) మం-రా-శ్రీ, పుల్లెల శ్యామసుందరరావుగారు, (2) శ్రీ గౌరు లచ్చన్నగారు (3) శ్రీ మర్రా అప్పలస్వామిగారు, (4) శ్రీ బెండాళం లక్ష్మీనారాయణగారు, (5) శ్రీ పిన్నింటి కృష్ణమూర్తిగారు, (6) శ్రీ భోగావల్లి మహాశయులుగారు, (7) శ్రీ ... మహాశయులుగారు, (8) శ్రీ అనుపోజు జనార్దనాచారిగారు.

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను, ఆరోగ్యము నిచ్చును.

అన్నిస్థలములందు దొరకును.

ప్రొప్రయిటరు:—

కె. టి. డాంగర్ అండ్ కో,

గిర్‌గాం-బొంబాయి.

గ్రహణి మాత్రలు

రక్త, జిగట, అతిసార, గ్రహణి కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు అమోఘముగా పనిచేయును. ఒక మాత్రకే గుణము కనపించును.

25 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0-8-0.

క్యేటలాగు ఉచితము—ఏజెంట్లు కావలెను.

సత్తి వెంకటరెడ్డి,

ఇంద్రియ సంజీవి దిపో, పేరకేటిపాడు,

పెనుగొండపోస్టు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

ఇంద్రియసంజీవినీవటి

శ్రీవాంఛ లేనివారికి, యౌవనముపోయిన వారికి, శుక్లనష్టము మొదలగు వ్యాధులచే వీర్యము పల్చనైనవారికి, స్త్రీల, కుసుమవ్యాధులకు వర ప్రసాదము వంటిది. పథ్యములేదు అద్భుతమైన గుణమునిచ్చును.

50 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1-8-0.

విచిత్రతర జ్యోతిషము.

జాతకమున్నా—లేకున్నా—"ప్రశ్న" యని వ్రాసి, కైము తేది వ్రాయుడు. 2 ప్రశ్నలకు ప్రశ్న జవాబులు రు. 1. సం॥ ఫలం రు. 1, జీవితచరిత్ర రు. 3, శ్రీ మేధా అస్త్రాలాజికల్ వర్క్సు.

కొత్తగ్రహారం, కాశీ బుగ్గ పోస్టు. (గంజాం.)

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు చరిత్ర

(11-వ పేజీ తరువాయి)

శ్రీ ఆళ్ల బాలకృష్ణా రెడ్డిగారు.

కోవూరు తాలూకా పంచేదు గ్రామవాసి. ఈయన చిన్నతనమునే పోర్టుపిండు బైయి (కంగా పూరు) ఆత్మకూరు తాలూకాలో ప్రచారముచేయుచుండు 1930లో పోయిరి. శిక్ష 4 సంవత్సరము లు పెరాయబడినను అప్పీలులో 6 నెలలకు తగ్గించబడెను. రెండవసారి 1931 సెప్టెంబరులో 6 నెలలు కల్లంగళ్ల పికెట్టింగు, కావలిలో సీమగుడ్డల పికెట్టింగు చేసి 1932 లో 6 నెలలు శిక్ష జైలు నమభవించెను. జైలులో క్షయవ్యాధి ప్రారంభమై 8-2-1933 వ తేది నెల్లూరునందు మరణించెను. పేదకుటుంబమున జన్మించెను.

బాలకృష్ణారెడ్డి ప్రశంసనీయమైన దేశసేవకుడు. మంచి ప్రైవేటు పికెటింగు మంచి కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను బద్ధుని చేయుచుండెను ఎప్పటికైన పీఠనిర్మాణ నిశ్చయింపబడినప్పుడు అవని భూర్తిగా ఉంచుటకు నిర్ణయింపబడిన ఘంటలకు అద్భుత సేవచేసి తనవిధిని నెరవేర్చు చుండెను. ప్రత్యేకమైన బాలకుని లక్షణములన్నియు ఆతనియందు మూర్తీభవించి యుండెను. వినయ సంపన్నుడు, శ్రేమపాత్రుడు, యుంకుడు, నిర్మలమైన దేశాభిమాని. ఇట్టి యువకుని కోలుపోయి నందుకు తల్లిదండ్రులే కాక మండలమంతయు చింతిల్లెను.

4. శ్రీ గంగినేని నర్సునాయుడుగారు.

1930 సెప్టెంబరులో ఈయన శిక్షింపబడి బళ్లారి క్యాంపుజైలులో నిర్బంధింపబడెను చింతలపాలెము (కావలితాలూకా) కాపురస్థుడు. బళ్లారి జైలునందు వ్యాధిగ్రస్తుడై జైలునందే మరణించెను. బంధువర్గము మిత్రులు క్షమాపణ నిచ్చిరమ్మని కోరిరిగాని ఈధీరుడు అంగీకరించక ప్రాణములు విడిచెను. వీరుడగు నర్సునాయుని శరీరమును జైలునుండి స్నేహితులు ఉత్సవముతో శ్మశానమునకు గొనిపోయిరి.

5. శ్రీ చేజర్ల లక్ష్మీ నృసింహంగారు.

వీరు విశాఖపట్నములో వైద్య కళాశాలయందు చదువుచుండి 1921లో వదిలిపెట్టి కాంగ్రెసు ఉద్యమమున చేరి 1921లో 1 సం॥ కఠిన జైలు ననుభవించెను. విడుదలయైన పిమ్మట మరల విద్యను అవలంబించి పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణుడై ఉద్యోగమునకేగి పరిశ్రమకలిగి కడకు క్షయవ్యాధి వాతబడి 1934 సం॥ మృతినొందెను. వీరిది చినమాచనూరు, ఉదయగిరి తాలూకా.

7. శ్రీ ములుమూడి పేరారెడ్డిగారు.

ఎల్లయపాలెము 1930 లో 6 నెలలు జైలుకుబోయిరి. 1935 లో స్వర్గస్థులైరి.

8. శ్రీ బండి రమణారెడ్డి.

గంగపట్నము. 1930 సంవత్సరములో 6 నెలలు జైలుకుపోయిరి. 1935 సంవత్సరములో మరణించిరి. హింసీని చక్కగ సహ్యసించిరి.

9. శ్రీ అప్పికాయల చెంచుకృష్ణయ్యగారు.

వెంకటగిరి జైలుకు 1932 సంవత్సరములో పోరస్థలం జైలుకుపోయిరి. శిక్ష 2 సం॥ నుండి 6 నెలలకు తగ్గింపబడెను. 1932 సం॥ లో గుంటూరులో [illegible] రాజకీయ సభకుపోయి అరెస్టుచేయబడి అప్పుడే విడుదలచేయబడిరి. 1934 సం॥ లో చనిపోయిరి.

10. శ్రీ మలుమూరు వీరరాఘవరెడ్డిగారు.

పెద్దపుత్తేరు. 1930 సం॥ లో 1 సంవత్సరము కారాగ్రవాసము గడిపిరి.

11. పూండ్ల చినసుబ్బరామిరెడ్డిగారు

ముంగమూరు కాపురస్థుడు. వీరిజీవితము జైలులోనే ప్రారంభమైనది.

పై దేశభక్తులకు యాగంథమును ప్రీతిపూర్వకముగ సమర్పించుచున్నాము. వారియాత్మకు శాంతిగలుగుగాక.

దేశసేవయందు ప్రాణములర్పించు భాగ్యములబ్బుట యరుదు. ఇట్టిమహనీయుల గని కెంచిన భూమి ధన్యమైనది. వారివిశుద్ధకీర్తిచంద్రికలతో ప్రకాశించుచున్నది మన నెల్లూరు మండలము.

—నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

ఎడ్వర్డు రాజుగారి ఆదాయము.

ఎంబుడిన ఎడ్వర్డు రాజుగారు తన తండ్రి తాతలకన్న ఎక్కువ ధనికుడుగ ఎంచబడెను. వీరి ఆస్తియొక్క రాబడి సాలీనా 1,200,000 పౌనులు గలదు.

వీరు హిసు మెజస్టీసు థియేటరు, హాల్బరను రెస్టారాంటు పాలుమాలు, వైనుస్ట్రీటు పోలీసుస్టేషను, పికాడలి సర్కసునందు కొంతభాగమునకు స్థలము ఖామందులు. వీటి అద్దెలే సాలీనా 8000 పౌనులు వచ్చును

వేల్సులో గనులహక్కులు గలవు. స్కాటులండులో చేపలు పట్టుటకు, మాను దీనియందు అర్థనుడీను అడవియందు స్వంతఎస్టేటు, 70,000 ఎకరములు వ్యవసాయస్థలము మున్నగునవి మెన్నోకలవు. ఈరాబడులన్నియు పూర్వ సంప్రదాయమును బట్టి, దేశమునకు ఒప్పగించబడెను. ఇతర రాబడులు మాత్రము రాజుగారికి చేరును. కార్నవాలు డచీయందు 50,000 పౌనుల రాబడి గలదు. రాజకోటలవలన, పార్కులవలన ఆదాయము విరివిగలదు.

1901 లో కామన్సు సభవారు రాజుగారికి 470000 పౌనులు వుచిత గౌరవ మర్యాదలకయ్యే ఖర్చులు కొరకు యివ్వవలయునని శాసనము గావించిరి. ఆ ప్రకారము ఎడ్వర్డురాజుగారికి యివ్వబడును. ఈవార్షికం యీక్రింది విధమున ఖర్చుపెట్టబడును

రాజుగారి స్వంతఖర్చు	1,00,000
రాజభవనపు సిబ్బంది జీతాలు పింఛనులు	125800
రాజభవనంలో భోజనఖర్చు	193000
రాజుగారు చేసే దాన ధర్మాలు మతవిధులకు	13200
చిల్లరఖర్చులు	3000

త్వరలో ప్రదర్శింపబడును.

ది న్యూ టాకీ పిక్చర్ పాలస్, నెల్లూరు.

(క్రొత్త హాలులో)

మదన్ థియేటర్సు, లిమిటెడ్, కలకత్తా, వారిచే తయారుచేయబడిన

నూతన తెలుగులో మాట్లాడేఫిలుం

రాణీ ప్రమీల

లేక

ప్రమీలార్జునీయం

తేదీలు ఎదురుచూడుడు.

పవిత్రకరమైన పాండవుల చరిత్ర = స్త్రీల పరిపాలనా వైభవములను సాహస సద్గుణములను బోధకముచు సత్య దేశీయ చరిత్ర — [illegible] స్త్రీల పురుషుల కెంతేమాత్రమును తీసిపోరను నీతిని బోధించు నిజదృశ్యము — మనోహరములగు మాటలు — పాటలు — ఆటలు [illegible] ఆనందదాయకము.

ఇందు దివ్య భవనములు తమాషా ఛాయాచిత్రములు (ట్రిక్ సీనులు,) సఖీజనుల సుందరపు నృత్యములు, మనోజ్ఞములగు [illegible] వైభవములు అసమానములు. కని, విని ధన్యులు కండు!

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి.

సూళూరుపేట తాలూకాలో చందాలు వసూలు చేయుటకు, పురిణి ఆదెయ్యగారిని, ఆత్మకూరు, కోవూరు తాలూకాలలో వసూలు చేయుటకు కనుపర్తి వెంకట సుబ్బయ్యగారిని ఏర్పరచాము. చందాలు వారిపరంగా యిచ్చి రశీదు తీసుకోవలెను

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
21-2-1936.

భూమిపన్ను — సం॥ రా॥ ప్రభుత్వనిర్ణయం.

సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి భూమిపన్ను పునర్నిర్ణయమును గూర్చిన ప్రకటన స్థలాంతరమున కానవగును.

సం: రాష్ట్రములో రైతువారీ, జమీందారీ, రెంటిలో భూమిపన్ను పునర్నిర్ణయమును గూర్చి గత 40 సం॥ ధరలబట్టిగాక నేటి ధరలను బట్టి, మాత్రమే పన్నునిర్ణయము జరుగుటకు ప్రభుత్వ మొక బిల్లును కొనిరానున్నట్లు ప్రకటింపబడినది. జమీందారీలగూర్చి గూడ ఆప్రకటనలో యిట్లున్నది.

"ఇంతకన్న మార్గాంతరము లేదనియు ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తపడి జమీందారీలలోను, తమ ప్రదేశములోను, ప్రస్తుతపరిస్థితుల ప్రకారము తగ్గింపక ఇప్పుడు అలక్ష్యమొనరించుచో తరువాత, పరిస్థితులు ముదిరి జమీందారులకింకను నష్టకరమగు పన్నువిధానమునకు గడంగవలసివచ్చును".

దీనినిబట్టి చూచిన జమీన్ రైతు సమస్యను మద్రాసు ప్రభుత్వమువలె ఇతరరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఉదాసీనము వహించుటలేదనియు ముందు రాబోవు ముప్పును గమనించి తగుజాగ్రత పడుచున్నవనియు తెలియుచున్నది.

మద్రాసు ప్రభుత్వము మాత్రము ఈవిషయమున ఏమాత్రము జోక్యము బుచ్చుకొనుటలేదు. ఇందుకు కారణము లేక పోలేదు. జమీందారుల పార్టీ ఈ రాష్ట్రమున పెత్తనములో వున్నందున ప్రభుత్వ[ము ఉదా]సీనము వహించి యున్నదని నమ్మవలయుయున్నది. 1908సం॥రము ఎస్టేట్సులాండుఆక్టు బిల్లును శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుచు ప్రభుత్వ రివిన్యూ మెంబరు "ఫోర్బ్సు" దొరగారు ఉపన్యసించిన ధోరణికిని నేటి ప్రభుత్వధోరణికిని యెంతయో మార్పు కనుపడుచున్నది. ఈజమీందారుల పెత్తనమే నాడున్నచో అసలు యీచట్టమే శాసనసభకు వచ్చియుండదేమో? కాని నాడు గూడ వెంకటగిరిమొదలగు జమీందారుల యత్నమువల్లనే పంట నష్టమునకు శిస్తు ముజరా యిచ్చు క్లాజు ఉపసంహరింపబడినది. బలుకుబడి మాత్రం వీరికి లేకుండుట స్పష్టము.

పట్నాయకు బిల్లుచే మహోపకార మొనర్చినామని కొందరు శాసనసభ్యులు ఢంకాలు కొట్టుచున్నారు. కాని దీనివల్ల ఏమాత్రము ప్రయోజనము లేదని యిదివరకే తెలిపి యున్నాము. ఆచరణలో ఎంత ఉపయోగపడునది వారికే తెలియగలదు.

ఈ యాక్టులవల్ల ప్రతిరైతు కోర్టు కెక్కి కొంపలు గుల్లలు చేసుకొన్నగాని చివర నిర్ణయము తేలదు. ఆక్టులో ఎన్ని సౌకర్యములు కలుగజేసినట్లు చూపించినను రైతులకు ఆచరణ సాధ్యముగాని విధానములవల్ల లాభములేదు. ఇందుకొక నిదర్శనము చూపెదము. ఎస్టేట్సు ల్యాండుఆక్టు సవరణచట్టములో నీటివసతులకు సంబంధించిన సెక్షనులు చాలాభాగము మార్పు కాబడినవి. అవి చదివిన కేవలము రైతుకు అనుకూలముగా నున్నట్లు కనుపడును. ఈమధ్య నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరుగారివద్ద వెంకటగిరి ఎస్టేటుకు సంబంధించిన శివరాయునిపేట రైతులు తమ చెర్వురిపేరునుగూర్చి పిటిషను పెట్టుకొనగా 10 మాసములు విచారణజరిపి చెరువురిపేరు అత్యవసరమని తేలినవెనుక జమీందారుగారు కోర్టులోగూడ లేని టెక్నికల్ ఆక్షేపణతో పిటీషను కొట్టివేయబడినది. 100 మైళ్ల దూరమునుండి వచ్చి పదిమాసాలు తిరిగి వకీళ్లకు, విచారణకు బోలెడు ఖర్చు పెట్టుకొన్న తర్వాత చివరకు తేలిన ఫలితమిది.

కావున ప్రతిరైతు కోర్టుకు వెళ్లి న్యాయము పొందవలెనన్న సాధ్యమా? వీటినిబట్టి చూచిన ఆచరణయోగ్యమగు మార్గమును వెదకి వెంటనే భూమిశిస్తు పునర్విభజనము జరిగినగాని జమీందారీలలో ప్రయోజనము లేదు. జమీందారులు సైతము యింకను ఉదాసీనము వహించిన లాభము లేదు. నేడుగాకున్న రేపైనను కాలమునకు తలయొగ్గక తప్పదు. కావున నేడే జరిగినదానికి పశ్చాత్తాపమును వెల్లడించి రైతు శ్రేయమునకేల పూనుకొనకూడదు? ప్రభుత్వమైనను చెమటికపద్ధతిలో అంతేరన యీ జమీందార్ల కేల అంతరంగిక సలహాల నొసగిమైన వీరిబుద్ధుల నేల మార్చ సాహసించదో చిత్రముగ నున్నది. ఏవిధముగ ఆలోచించిన ఇకముందు జమీందార్లు శాసన సభలో ప్రజాస్థానముల నాక్రమింపకుండచేసి కాంగ్రెసుపార్టీని బలపరచినగాని మరొకవిధముగా యీచిక్కు తీరు సూచనలు కనుపడుటలేదు.

వ్యాఖ్యలు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర హరిజన సేవాసంఘము

గాంధి మహాత్మునిచే హరిజనోద్యమం బయలుదేరబడి నప్పటినుండి యిటు కాంగ్రెసువారు ప్రజాసంస్థలు అటు ప్రభుత్వమువారి దృష్టి హరిజనులవైపు మరలి హరిజనుల అభ్యుదయమునకై యెన్నియో విధముల కృషి జరుపబడుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్ర హరిజన సేవాసంఘము వారిచే గత మూడు సంవత్సరములలో రు 66213-0-0 లు హరిజనసేవకై వినియోగింపబడెను ప్రస్తుతము సంఘమువారు 314 మంది బాలురు, 88 బాలికలు గల 22 విద్యార్థివసతి గృహములను 8 పగటి పాఠశాలలు 18 రాత్రి పాఠశాలలు 700 మంది విద్యార్థులు కలిగి నడుపబడుచున్నవనియు, మరియు అనేకవిధముల అభివృద్ధి కరములగు కార్యములు గావింపబడుచున్నవని తెలియుచున్నది.

ఇటీవల ప్రయాగలో శ్రీ దర్భంగ మహారాజాగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో పాల్గొనిన గొప్ప పండితులందరును శివరాత్రినాడు హరిజనులకు కూడ మంత్రోపదేశము చేయవలెనని నిర్ణయించిరి. దేశమందలి ఆచార్యులు మఠాధికారులు, పీఠాధిపతులు, మహంతులు, గురువులు, మహాత్ములు, సాధువులు, మున్నగు వారందరును యీ ప్రయత్నము కొనసాగ యత్నింపవలెనని మాలవ్యాగారు ప్రకటించిరి. ఒక సంవత్సరము క్రిందటిస్థితిని ఇప్పటిస్థితిని చూచినచో సవర్ణులయందు హృదయపరివర్తన మెక్కువగ జరిగినది స్పష్టమగును. కొలది కాలములోనే యీసమస్య విషయమున గొప్పమార్పులు కలుగగలవు.

భారతీయ కంపెనీల కెక్కువపన్ను

ఇండియాలో పెట్రోలు, కిరసనాయిలు మొదలగువాటిని అమ్ము యూరోపియన్ కంపెనీలపై తక్కువపన్నును, భారతీయ కంపెనీలపై ఎక్కువ సుంకపుపన్ను విధింపబడుచున్నది. ఇండియా బర్మా ఒడంబడిక ప్రకారము ఈ భేదముండవలెనని అసెంబ్లీలో గ్రిగ్గుగారు తెలిపిరి.

హౌరా వంతెన కంట్రాక్టు

హౌరావంతెన నిర్మాణమునకై 2 కోట్లు ఖర్చగునని తెలియుచున్నది. ఈకంట్రాక్టు దేశీయులకిచ్చుచో కొలది సంవత్సరములు వేలకొలది కూలివాలి దొరకును. రైల్వేవారికిని 10,15 లక్షలు లాభముండును. ఇందువిషయమై కొందరు భారత శాసనసభ్యులు ఇండియా ప్రభుత్వ వాణిజ్య సభ్యునివద్దకు రాయబారము వెడలిరి. బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారు యీ కంట్రాక్టును దేశశ్రేయము కోరి దేశీయ కంపెనీల కొసంగుట ధర్మము.

తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు.

తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు విషయమై మద్రాసు, మైసూరు, బొంబాయి, హైదరాబాదు ప్రభుత్వముల కేర్పడిన తగవు పరిష్కారము చేయు కోర్టునుగురించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పై ప్రభుత్వముల అభిప్రాయములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారని తెలియుచున్నది. సత్వరముగ యీ సమస్య పరిష్కారమగునటుల ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చర్యగైకొన వలసియున్నది.

కొరడాదెబ్బల బిల్లు.

ఐ.పి.సి. 354 సెక్షనుక్రింద స్త్రీలపట్లజేయబడు నేరముల విషయమున కొరడాదెబ్బలను వేయుటకు బెంగాల్ శాసనసభలో నొకబిల్లు యీవారమున గావించబడెను. కారణములు యేవి చెప్పబడినను యీ 20వ శతాబ్దమునకూడ యిటువంటి శాసనములు నాగరికతాభివృద్ధిచిహ్నములు కానేరవు.

క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు బిల్లు

మి. దాస్‌గారు భారత శాసనసభలో క్రిమినల్ లా అమెండుమెంటు బిల్లును ప్రతికూలముగను అనుకూలముగను 66 ఓట్లు వచ్చుటచే అధ్యక్షుని కాస్టింగు ఓటుతో బిల్లు సభవారిచే నిరాకరించబడెను. గత సంవత్సరము యీబిల్లు సభవారిచే త్రోసివేయబడి వైస్రాయిగారికి గల సర్టిఫికేటు అధికారముచే అమలుపరుచబడెను. ప్రభుత్వ పక్షమున ఓటువేసిన 66లో ప్రజాప్రతినిధులు 19మంది మాత్రమే. లామెంబరుగారు విప్లవోద్యమమును అణచుటకు ఆక్టు అవసరమనిరి. హోంమెంబరుగారు కమ్యూనిజమును అణచుటకై ఆక్టు వుండవలెననిరి. కాని చట్టముల తీవ్రతవలన నేరములు తగ్గలేదని తెలియుచున్నది. ప్రజల హృదయములందు మార్పుగలుగవలెను. దేశదారిద్ర్యత, అశాంతిని మాన్పుటకు ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగ పూనుకొనవలసియున్నది. దేశము సుభిక్షముగ నున్నచో యిలాంటి చట్టములకు అవకాశము తక్కువగనుండగలదు.

జాంజిబారులో భారతీయుల దుస్థితి.

జాంజిబారులో భారతీయుల స్థితి చాలదుర్భరముగ నున్నదని అచటినుండి వచ్చిన భారత ప్రతినిధి శ్యాస్త్రీగారు తెల్పుచున్నారు. భూమి అన్యాక్రాంతముల డిక్రీని రద్దుచేయవలెననియు, లవంగముల బంధించువారి సంఘమును రద్దుచేయవలెననియు, భారతీయులకు ఋణదారులకు తోటల యజమానులు బాకీయున్న సైతమును తీర్చుటకు తక్కువ వడ్డీలకు జాంజిబారు ప్రభుత్వమువారు ద్రవ్యసహాయము చేయవలెనని కోరుచున్నారు. భారత ప్రభుత్వమువారు సత్వరముగ తీవ్రమగు చర్యగైకొని యితర దేశీయులతో పాటు సమానగౌరవము భారతీయులకు కూడ చూపబడునటుల చేయవలసియున్నది.

సర్. ఎ. పి పాత్రోగా రభినందనీయులు

తే 18 దిన మద్రాసు పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థి సమాజ ప్రారంభోత్సవ సందర్భమున సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు "రాజకీయములలో పార్టీల అవసరము" అనువిషయమును గురించి వుపన్యసించుచు "జస్టిసు ఉద్యమముయొక్క పలుకుబడి తగ్గుటకు కారణము జస్టిసు నాయకులకును, గ్రామప్రజలకును పరిచయము తగ్గుటయు, నాయకుల మారదృష్టిలేని చర్యలును, అంతర్భేదములును, ఒకవ్యక్తి తానే సర్వాధికారము వహించి చలాయింపవలెనని కోరుటచే అనుచరులయందు అతృప్తి వ్యాపించుట మొదలగు కారణములు" అనితెల్పి తమపక్షమందు కనుల్గొనుచున్న ఆవేదనను బయటపెట్టినందులకు అభినందనీయులు. అటువంటి నాయకత్వము తొలగించే దానికి ముందు తమచేతులలోనే వుంచుకొని లోలోపల కుములితే యేంలాభం? దానిఫలితాలు అనుభవింపక తప్పుతవా?

రైల్వే ఆయవ్యయ అంచనాలు

రైల్వే ఆయవ్యయ అంచనాలపై భారతశాసనసభలో చర్చజరుగునపుడు 3వ తరగతి ప్రయాణీకులకు ఎక్కువ సౌకర్యములు కలుగజేయవలెననియు, రైల్వే ఉద్యోగములలో భారతీయులనే నియమింపవలెననియు, రైలు యింజనులు ఇండి

నెల్లూరు ముచ్చట్లు.

(విమర్శకుడు)

నెల్లూరు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలు ప్రెసిడెంటు గిరి త్వరలో నే ఎలెక్షను కాబోతుంది. ఈమారైనా పొట్లాట్లు లేకుండా చేటుకు ధాన్యం యిస్తారా?

* * *

కాంగ్రెసు పార్టీకి అధికారమివ్వక పోయినా, తమ పార్టీలోచేరిన ఇతర అభిప్రాయములకధికారం లేని డి. యం. కె. రెడ్డిగారికి సెంటుకధికారమివ్వ గూడదా?

* * *

నూడూరు మిసిమాపాలుకు యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు శైవమ్ముయివ్వకుండా 18 మాసాలు గడచిపోయినా పాలకవృష్టిచేరినా, తమ కృపపోయినటెంటుకంటె యూనియను అగ్రస్థానం వహించలేరా?

నెల్లూరు జిల్లాలో 200 పంచాయతీబోర్డులకు లేని ప్రత్యేకాధికారం అబ్బాయి నాయుడుగారి ఊళ్లపాలెం పంచాయతీబోర్డుకు మాత్రం లభించడం పంచాయతీఆఫీసరు అనుగ్రహ పడదాని కను కుంటా! లేకుంటే ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షను జరిగిన పదిదినాల లోపలనే వృత్తిపన్ను విధించమని వ్రాయాలసిన అవసరమేలకలిగిందో? వాకిటకా ఉద్యం కాలేదనే ధైర్యమేనా?

* * *

జిల్లాబోర్డు మినిట్ బొక్కు మెంబర్లకేగాక లోకల్ బోర్డు ప్రతినిధులకు చూడొచ్చు. 20 తేది నాడు మెంబరు విశ్వనాధరావుగారు ఆఫీసుటైంలో జిల్లాబోర్డు ఆఫీసుకు వెళ్లితే మినిట్ బొక్కు అంతర్ధానమైందట సెక్రటరీ గారితో కూడా. కారణమేమిగా వుంటుందో?

* * *

17 తేదిజరిగిన జిల్లాబోర్డు మీటింగులో ప్రెసిడెంటుగారు మినిట్ బొక్కు వ్రాయకుండడం గమనించారా మెంబర్లు. వీల అడుగలేదు విశ్వనాధరావు గారైనా?

* * *

ఊళ్లపాలెం పంచాయతీబోర్డు సృష్టి 6-1-36 తేది. ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షన్ జనవరి ఆఖరున, అప్పుడే వృత్తిపన్ను వేయుమని తీర్మానం, ఇంతకు ముందే పంచాయతీ ఆఫీసరుగారు వృత్తిపన్ను వెయ్యమని జిల్లాబోర్డుకు వ్రాయడం, వచ్చే ఏప్రెల్ 1 తేదినుండి వృత్తిపన్ను వేసేటు అజండాలో చేర్చడం, విశ్వనాధరావుగారు వచ్చేమీటింగు వరకైనా వాయిదావేయమని కోరినా వినకుండా వోటుకెత్తించి అజండా తీర్మానం ప్యాసుచేయించడం, ఆతీర్మానం మినిట్ బొక్కులో అప్పుడే వ్రాయకపోవడం, తిర్యాత అజండా తీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా 1936 అక్టోబరునుండి వృత్తిపన్ను వేసుకోవచ్చునన్నట్లు యిచ్చినట్లు మినిట్ బొక్కులో తీర్మానం వ్రాసినట్లు వదంతులుట్టడం జిల్లాబోర్డు ఆఫీసులో మెంబర్లుచూడడానికైనా మినిట్ బొక్కు లేకుండా అంతర్ధానం కావడం, ఇదంతా ఆలోచిస్తే అబ్బాయినాయుడుగారు వచ్చే జిల్లాబోర్డు ఎలెక్షనులో గెల్వడానికి పటుత్వం పెంచడానికి యీవృత్తిపన్ను ఆధారంగా జరిగిందని ప్రజలు అర్థంచేసుకోలేరంటారా?

* * *

మాలకొండారెడ్డిగారి కోపాన్ని నెల్లూరి పోలీసు దానికి మొన్నటి అకాలవర్షమే కారణమంటారా? ఈ వృత్తిపన్ను అమల్లోకి రాకముందే వెళ్లేటిగారుకూడ పోరు మొదలు పెట్టడానికి అసిస్టాంటు పంచాయతి ఆఫీసరు యోగ్యం ఉంటుందా?

* * *

ఈసంవత్సరం అన్నీ అవాంతరాలుగానే కనపడుతున్నవి. దేశానికి అనుకోని ఆకాలవర్షం ఆంధ్రదేశానికి సంప్రాప్తమైనట్టే పాడుకదిలేకుండా ఆకస్మాత్తుగా కుమారరాజాగారు కూడా 20 తేది నెల్లూరుకు దయచేయడానికి కారణమేమో ఊహిద్దాం.

* * *

20 తేదిరాత్రి వారిణ్ణి(?) నారెడ్డిగారు, గోవిందరెడ్డిగారు, అబ్బాయినాయుడుగార్లతో కలిసిన జస్టిస్ పార్టీ సంఘసమావేశం జరిగి రాబోయే ఎలెక్షనులో సాహెబులిద్దరు పోటీ చేసుకోకుండా రాజీ ప్రయత్నాలకే సందర్భమే నంటారు కుమారరాజాసాహేబుల వారిరాకకు కారణం కాని, ఖాన్ బహదరుగారు మాటకు నిల్చుంటే డాక్టరుగారు ఆక్షేపణలేకుండా ఒప్పుకుంటారు; డాక్టరుగారు మాటకు నిలబడితే ఖాన్ బహదరుగారు నిరాక్షేపణగా ఒప్పుకుంటారు. ఇదీ వారిద్దరి మధ్యన జరగబోయే రాజీనామా రిజల్టు.

* * *

ఈసమావేశ కారణం మరొకటికూడా ఉంది. వచ్చేజిల్లాబోర్డు ఎలెక్షనుకు అవసరమైన యుద్ధ సన్నాహం చేయడానికి ఏర్పాట్లనిగూడ మరో వార్త. ఇందుకనే రెడ్డిగారుగూడ బెంగుళూరు నుండి వస్తారని రూమరు.

* * *

కనిగిరి తాలూకా జి॥ రై॥ సంఘములో కార్యనిర్వాహక సభ్యుడుగా సమ్మతించి సంగువ చిలంకూరు వాస్తవ్యుడు మన్నెం వీరయ్యను నీర్లపూరు నిరుండా బిగించి, అహంకరించి సభ్యత్వరాజీనామా పెట్టించారట నే యెన్నైటువ్యోగులు. ఇందు సుకార్యం కనిగిరిరెడ్డిగారి అభిప్రాయమేం? ఈ ప్రాయశ్చిత్తం జరగాల్సిందేనంటారా? తనతాలూకాలో కనకళ్లముందర జరిగే యీ అన్యాయాల సహించలేరంటారా?

బిడ్డల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులకు
పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
బాలభాస్కర
ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.

ఉదయగిరి తాలూకా రైతు మహాసభ.

—(:)—

చుంచులూరులో

అధ్యక్షులు:
బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారు
సభాప్రారంభకులు:
కె. వి. రాఘవాచార్యులవారు.

ఉదయగిరితాలూకా రైతు మహాసభ బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద ఫిబ్రవరి తే 16 ది మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు చుంచులూరు గ్రామమున జయప్రదముగ జరిగినది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులైన దువ్వూరు బుచ్చి రామయ్యగారు తి ది శ ర ప్ర ము ఖు లు తీ వ్ర ప్ర యత్నముచే యీసభ సమావేశ పరుపబడినది. ఈగ్రామము నెల్లూరుకు 66 మైళ్లదూరమున వెలిగొండలకు సమీపముననున్నది. ఇచ్చటకు దోర్నాలకనుమ 6 మైళ్లలోనున్నది. రోడ్డుకు ఒకమైలుదూరమున మాత్రమున్నది. ఈగ్రామము ఉదయగిరి ఆత్మకూరు తాలూకాల సరిహద్దులోనున్నది. ఈగ్రామములో హెచ్చుభాగము గండవరము బలిజలు అను తెగవారున్నారు. ఈ తెగవారు అన్నిపోట్లను బొంబాయి, కలకత్తాల పట్నముల ముత్యముల పగడముల కొనుగోలుచేసి బొంబాయి రాజధానిలోను మద్రాసు రాజధానిలోను పల్లెలుతిరిగి వ్యాపారముచేతురు. ఈప్రాంతమునకు వీరు నాగరికవంతులు. వీరిలోను చాలా భాగము ఘోషాపద్ధతి అములులోనున్నది. ఈ గ్రామము చుట్టుపక్కల అరణ్యములు. ఈమహాసభకు చుట్టుప్రక్కలనుండి రెండువేలమంది రైతులువిచ్చేసిరి. ఆహ్వానసంఘమువారు చాలా శ్రద్ధతో అన్నిపల్లెలకు తెలిపిరి. నెల్లూరినుండికూడ చాలామంది నాయకులు విచ్చేసిరి. వచ్చినవారిలో ముఖ్యులు. బెజవాడ గోపాలు రెడ్డిగారు, కె. వి. రాఘవాచార్యులు గారు, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, మన్నెపల్లి రామకృష్ణరావుగారు, (సుబోధిని సంపాదకుడు) పార్థసారధి అయ్యంగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డిగారు, గండవరపు హనుమారెడ్డిగారు, గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు, ముత్తరాజు గోపాలరావుగారు, వేమూరు లక్ష్మయ్యగారు, విస్సా రాజగోపాలరావుగారు, ప్రభృతులు.

గ్రామ మధ్యభాగమున అడవితడికలచే అమర్చబడిన పందిలిలో మహాసభ సమావేశ జరుపబడినది. సభాప్రారంభమున నాగనూరు వీరరాఘవయ్యగారిచే దైవప్రార్థన గావింపబడెను. తదనంతరము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన దువ్వూరు బుచ్చిరామయ్యగారు తన స్వాగతోపన్యాసము నుచదివిరి. తరువాత కె. వి. రాఘవాచార్యుల వారు సభా ప్రారంభోత్సవము చేయుచు రైతులోకానికి హితోపదేశము చేసిరి. వారి తదనంతరము అధ్యక్షులు గోపాలరెడ్డిగారుపన్యసించిరి. తదనంతరం తీర్మానములు చర్చించి తీర్మానింపబడెను. మహాసభ సాయంత్రం 6 గంటలకు విరమింపబడెను.

రాత్రి కాంగ్రెసుపన్యాసము.

నెల్లూరునుండి వచ్చిన నాయకులు చాలమంది సాయంత్రం వెళ్లిరి. గోపాలరెడ్డిగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డిగారు, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, [illegible] ఉపన్యాసములు రాత్రి 11 గంటలవరకు [illegible] నాయకులెల్లరు 17 తేది [illegible] వెళ్లిరి.

—

కాంగ్రెసు సివిక్ బోర్డువారికి,
కాంగ్రెసు వాదులకు

విజ్ఞప్తి

భారతదేశపు దాశ్యశృంఖలములను విదలాపుటకు గత 50 సం॥ నుంచి కాంగ్రెసు పాటుపడుచున్నది. దీనిలో స్త్రీ, పురుషులు చేసినసేవ అత్యధికము వీరు బంధువులను, స్నేహితులను అందరిని ఎడబాసి సత్యాగ్రహ సందర్భమున చేసినసేవకు సర్కారువారు అంపిన కారాగారావాసమును కోరుకొని శ్రీకృష్ణ జన్మస్థాన మలంకరించిరి. మరియు లాటీలతో దెబ్బలుతినిరి. ఎన్నికష్టములననుభవించిరి. యిన్ని చేయుటకు వారి ముఖ్యోద్దేశమేమన సంపూర్ణ స్వరాజ్య సంపాదన. దీనిలో స్త్రీ, పురుషజాతి మతభేదములులేవు కాన సంపూర్ణ స్వరాజ్య సంపాదనలో స్థానికసంస్థల ప్రవేశము ఒక అంగముగా కాంగ్రెసువారు పరిగణించిరి. కాన రామన్న ఓంగోలు జిల్లాబోర్డుకు పై విషయముల నిరూపించుటకు రాజకీయ నిర్బంధితయు స్వార్థత్యాగశీలి రుచి కలదియు, రైతు సేవానిరతయునైఆస్పృశ్యతా నివారణమును పొరలోల దీక్షవహించినట్టియు శ్రీమతి గోగినేని భారతీ రంగాగారికి అధ్యక్షస్థానమివ్వవలయునని కాంగ్రెసు సివిక్ బోర్డువారిని కాంగ్రెసు వాదులను ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు,
డాక్టరు టి. రామయ్య చౌదరి.

కేసరి రత్నత్రయము

లోధ్ర

గర్భాశయరోగ నివారిణి

స్త్రీలకు గలుగు బహిష్టు నొప్పులు, బహిష్టు కాకుండుట, అకాలబహిష్టు, మైల జాస్తిగాను, తక్కువగాను పోవుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, మూత్రదాహము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మర్మవ్యాధులను కుదుర్చును.

వెల 12 ఔ॥ రు 3; 6 ఔ॥ రు 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ప్రవాహము

ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, దేహ వ్రణములు, ముఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, దేహపులోమంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెల 12 ఔ॥ రు 3; 6 ఔ॥ రు 1-10-0

అర్క

సర్వజ్వర నివారిణి

చలి, పిత్త, కఫ, విషమ, తీవ్ర, సన్నిపాత, ఆగంతుకాది సమస్త జ్వరములను నివర్తించును.

వెల 6 ఔ॥ 2-8-0; 3 ఔ॥ 1-8-0
1 ఔ॥ 0-8-0

కేసరికుటీరం
[అస్పష్టం] :: మద్రాసు

సోలు ఏజంటు:-
మెసర్సు. సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు,
మెయిన్‌రోడ్డు బెజవాడ

సమదర్శిని పత్రికాధిపతి

పింజల సుబ్రహ్మణ్యశెట్టిగారి నిర్యాణము.

సమదర్శిని పత్రికాధిపతియు, శాసన సభ్యులును, వేటపాలెపు దేవాంగ కులోద్భవులునగు రా॥ సా॥ శ్రీ పింజల సుబ్రహ్మణ్యశెట్టిగారు 1 నం॥ గా జబ్బులో నుండి 18 తేది పగలు 2 గంటలకు మద్రాసులో మరణించిరి. మరణించునప్పటికి వీరికి 55 సం॥ వయస్సు. చివర దినములలో జస్టీసు పక్షమునందు తెనకు గలిగిన అసహ్యతకు శెట్టిగారు వచించిన యీక్రిందివాక్యములు నిదర్శనములు.

"నేను చెప్పునది స్వోత్కర్షము కాదు. నాసర్వస్వమును జస్టిసు పక్షమునకై ధారపోసితిని. నేను ఈపక్షమున ప్రముఖులుగను, పెద్దలుగను తిరుగుచున్న వారెందరో నా ప్రాపకము లేకున్న నేటివరకు అనామధేయులై యుండెడివారు. నేను సంవత్సరమునుండియు జబ్బుతో బాధపడుచున్నను నుంచిచెడ్డ విచారించువారు కూడ కనుపడుటలేదు. నా ఇంటికివచ్చి నాకు వినయ విధేయతలను చూపును, నా సహాయమువల్ల కార్యముల సాధించుకొనినవారుకూడ ఈసమయము ఇంచుకైనను విశ్వాసము కనుపరుపకుండుట నాకు అత్యధికముగు క్లేశమును కలుగజేయుచున్నది. నామాట మరవినను నేను చింతిల్లను. పదిసంవత్సరములనుండి జస్టిసు ప్రచారమునకై నేను నిర్వహించుచున్న సమదర్శిని పత్రిక విషయమై కూడ జస్టిసు ప్రముఖులు నిరాదరణ చూపుట నన్ను అధికముగ బాధించుచున్నది. నాజీవిత ప్రయత్నములెయు ఈ విధమున వ్యర్థమై పోయినందులకు విచారించుచున్నాను. సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు మరణించగానే, జస్టిసు పక్షమువదలి పూర్వమువలెనే కాంగ్రెసునందుచేరి పనిచేయవలయునని నేను తలంచితిని. అట్లొనర్చియుండిన, నాకృషి బూడిదయందుపోసిన నెయ్యివలెగాక పుణ్యమునకు పురుషార్థమునకు సాధనమై యుండెడిది."

ఒంగోలు, గుంటూరు బోర్డులు.

(చిత్రగుప్తుడు)

ఎన్నికైంది మొదలు ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షన్ మీదనే అందరి కన్నుంది. ఒంగోలు బోర్డులో పాములపాటి రావడానికి బొత్తిగా దాన్సులేదు. ఎందుకల్ల నంటే జస్టిసుపార్టివారు రావాలంటే చేముడి ఘాతిర్ప్రణ, సమారాధన, బ్రహ్మోత్సవాల క్రింద ఒక అర్థలకారమైనా ఖర్చుపెట్టితే, అప్పుడూ కమ్మ, కాపు, రెడ్డి, వెలమ ఏకమైతే, కొండమీది కాంగ్రెసు ప్రమాణాలు తుంకలైతే ఆనాడే మైనా దాన్సుంటుందేమో? శ్రీరాములునాయుడుగారి సంగతి మాత్రేనా అటు నర్సారావుపేట, ఇటు కుప్పుసామిచౌదరి గారు అనుగ్రహిస్తే, వెంకట కృష్ణయ్యగారికి పదర్శుతో కూడిన వైస్-ప్రెసిడెంటుగియిస్తె, వీరి ధన ధాన్య బలాన్ని చూచి కాంగ్రెసు సభ్యులు మోసిస్తే, అనర్సారావుపేట జమీందారుతో కూడా ఆ తాలూకావారంతా వస్తే ఆనాడు ఆలోచించాల్సి ఉంటుంది. ఇక నర్సారావుపేట జమీందారు కథ విచారిస్తే కమ్మవారనే వారెవ్వరయే పార్టిలో ఉన్నా వారికి లభించవు. బొబ్బిలి వచ్చి కుప్పుసామిగార్ని యెంత బలవంతా మాఘస్నానం చేయించినా యిది సాధ్యంకాదంటారు. కేవలం ధనబలం, నర్సారావుపేట సభ్యులబలంతో గెల్వడం విన్నప్తిమోజనమైనమాట. ఇక కాంగ్రెసు బలాన్ని గూర్చి మోచించాలె. ఇందులో నిఖరంగా ఉండే సభ్యుల సంఖ్య 19 మంది సహాయులు యిద్దరు కల్లు 21 మంది. ఇందులోయేఒకరిద్దర్ని తీసివేసినా మెజార్టీ కాంగ్రెసుదే. అయితే కాంగ్రెసుతో ఎవరికి హెచ్చుదాన్సు ఉంటుందనే పరామర్శ అవసరం బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భావాలగల్పించడానికి పరాయి పార్టీవారు ప్రయత్నిస్తుందే మాటనిజం. కాని కట్టుబాటుకు లొంగిన యీపార్టీ ఇంతనిరర్థక ప్రశ్నలకరకు గొంటుదా! బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికో, భారతీదేవిగారికో యీభావాన్ని యిస్తామనే వారి సంఖ్య హెచ్చుంది. పాములపాటిగారు తనకు కాంగ్రెసు నుండి 7 ఓట్లు వస్తున్నవని చెప్పేమాటలు కాంగ్రెసు పార్టిలో అనుమానాలు కల్పించాలనే రాజకీయ ఎత్తేగాని ఇతరం కాదు. కాళిదాసుగారు తనకు అధ్యక్షపదవి కావాలంటున్నాడనడం అబద్ధం. పార్టీ తీర్మానానికి లొంగుతానన్నారు. కాంగ్రెసువారు నిల్వమంటే తాను సభ్యుడుగా నైతం నిల్చాడుగాని కేవలం రాజా చేత నిల్చాడా!

• • •

గుంటూరు బోర్డు విషయం రెండు ముక్కలు నరసింహారావుగారికి దాన్సులేదు. తలకవసరమైతే ఆలపాటి సూర్యనారాయణగారి ఓటు దక్కవచ్చుగాన్ని, తమ రెండు ఓట్లు సూర్యనారాయణగారికే దక్కవు. కరణం అధ్యక్షపదవి కోరడం లేదంటున్నారు. కోరేవారికే యివ్వడంకాదు అర్హతలు గూడ అవసరమే. కరణును తప్పిస్తే కొట్లాటవస్తుంది. కాబట్టి వారికే అర్పిస్తే బాగుంటుంది. వారంటే పార్టీలో గూడ అభిమానముంది. యెట్లాయైనా యీబోర్డులో కాంగ్రెసేతర పార్టీకి బొత్తిగా అవకాశములు మాత్రంలేవు.

• • •

రెండు బోర్డులలోను కాంగ్రెసు పార్టీమీటింగులు జరిగి, పార్టీనిర్ణయములు కాదనని సభ్యులు ప్రమాణాలు తీసుకొన్నారు. మరి కొందరు గూడ కాంగ్రెసు పక్షంలో చేరాలని చేరారు.

• • •

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము.

ఈనెల 28 తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు మైపాడులో ఫిర్కా కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు కార్య నిర్వాహకసభ జరుగును. (1) జిల్లానూతన ఎన్నికలు (2) ఎన్నికోర్యోగుల నియామకము (3) లెక్కలు (4) పాతలాచందాలు (5) నూతన చందాలు (6) యితర ముఖ్యవిషయములు గురించి చర్చించబడును. సభ్యులు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

గం. హనుమారెడ్డి,
కార్యదర్శి.

నెల్లూరు జిల్లా జ॥ రై॥ కమిటీ మీటింగు

పై కమిటీ మీటింగు ఫిబ్రవరి 28 తేది పగలు 1 గంటకు వెంకటగిరిలో తమ్మన మాణిక్యం శెట్టిగారి రెండు బంగళా (విజయమహాల్)లో జరుగును కమిటీ సభ్యులును ముఖ్యరైతులును విచ్చేయ ప్రార్థన.

బ. వెంకట్నారాయణ రెడ్డి,
అధ్యక్షుడు.

నె॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు 1985 సం॥ నెం 610 రు

వెంకటగిరి మహారాజాగారు— వాదిగారు.

ఎదిరిలు.

1. దూపూరు ఆదిరెడ్డి
2. ఆ వెంకమ్మ
3. చదుకుమాటి సుబ్బారెడ్డి
4. ఆ లింగారెడ్డి
4. దూపూరు అక్కమ్మ } ప్రతివాదులు.
5. సాకిన్ పుచ్చలపల్లె, తాలూకా మల్లాం

యీ నెంబరున వాదిగారు ప్రతివాదులమీద దావా వేసియ్యాలు దాఖలాధూములు స్వాధీనము కున్నా నష్టముకున్నా యీదావాతెచ్చి వున్నారు. యీదావా ప్రతివాదులకు నోటీసునిమిత్తం తే 29—2—36 దికి వాయిదా అయివుంటున్నది గనుక యిందునగురించి ప్రతివాదులకు యేమయినా ఆక్షేపణలు వున్నయెడల హాజరై కోర్టువారితో మనవిచేసుకొవలసినదిగా తెలుపడమైనది.

12-2-1936 నెల్లూరు } యం. నరశింహాచార్యులు, వాదిగారి ప్లీడరు.

నె॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 1298/1933
G. O. S. No. 459/1921

వెంకటగిరి మహారాజాగారు— వాదిగారు.

ఎదిరిలు.

2. దువ్వూరు రంగారెడ్డి సాకిన్ కర్లపూడి, తా॥ మల్లాం—ప్రతివాది.

యీనెంబరు డిక్రీబాకికిగాను వాదిగారు ప్రతివాద్ది తాలూకు స్థిరాస్తిని జప్తి చేయించి యేలము కోరుచున్నారు యేలంనకు నిర్ణయించుటకు గాను యీ దరఖాస్తు తే 24—2—1936 దివాయిదా అయివుంటున్నది యిందుకు 2-వ ప్రతివాదికి ఏమయినా ఆక్షేపణలువున్న యెడల అదినం హాజరై కోర్టువారితో మనవి చేసుకొవలసినది.

13—2—36, నెల్లూరు } యం. నరశింహాచార్యులు, వాదిగారి ప్లీడరు.

గుంటూరు బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షన్ మార్చి 4 తేది ఒంగోలు బోర్డు ప్రెసిడెంటు మార్చి 7 తేది ముందు గుంటూరు ఎలెక్షన్ జరగడం కాంగ్రెసుపార్టీకి లాభకారియే!

పల్లెసెప్షలిష్టు సి. ఎ. కె. చార్యాగారి ధాతుబలా, తాపగళ రిజిష్టరు మందులు.

ధాతుబల:— ఇంద్రియ పటుత్వమును, మంచి ఉత్సాహశక్తిని కలిగించును.
6 ఔన్సుల సీసా రు 1—8—0.

తాపగళ:— సర్వ జ్వరములను త్వరలో కుదుర్చుటయందు అమూల్యమైనది. (రిజిష్టర్డు)
80 మాత్రలుసీసా రు 1—4—0

శూల గజకేసరి:— దీర్ఘములగు కడుపునొప్పి వ్యాధులచే కృషించువారలకు త్వరలో ఆరోగ్యమును చేకూర్చునది. (రిజిష్టర్డు)
80 మాత్రల సీసా రు 2—12—0.

ది. తిరుమల ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి,
చిలకపాడు, ముద్దులూరుపోస్టు, గుంటూరుజిల్లా.

కావలిలో కృష్ణలీల.

ప్రదర్శించువారు—శ్రీపాండురంగ బాలభక్త సమాజము, కావలి.
ఎచ్చట—కావలి చిత్రరంజనహాలులో.
నాటకం—కృష్ణలీల.
ముఖ్యపాత్రధారులు—ప్రథమ కృష్ణుడు మాస్టర్ కి. యాంబి (7 ... సం॥)
ద్వితీయకృష్ణుడు—మాస్టర్ సూరి (16 సం॥ బాలుడు)
ప్రథమకృష్ణుని గానమాధుర్యము అనన్యము.
ఆదాయము శ్రీ పాండురంగనుందిర నిర్మాణమునకు.

G. R. S. GUPTHA,
Manager.

యాలలోనే తయారుచేయబడవలెననియు, రైత్వారీ పద్ధతి భారతీయుల కనుకూలముగాను, మిశ్రమ వ్యయము సమపరించియు ఉండవలెననియు కాంగ్రెసువారు కోరెదరని తెలియుచున్నది. దేశీయ అభివృద్ధికి యివి యెంతయు అవసరము శాసనసభ్యులు వీరాభిప్రాయములకై ఒక్కొక్క దిక్కు కృషి సల్పవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారును ఈ విషయము గ్రహించి ఆమోదించుట వారి కర్తవ్యము.

గ్రామోద్యోగులవారసత్వము.

16 తేది కడలూరునందు జరిగిన గ్రామోద్యోగుల మహాసభయందు గ్రామోద్యోగుల వారసత్వపుహక్కును తొలగించు రా॥ బ॥ ఆర్. శ్రీనివాసన్ గారిబిల్లు నిరసింపబడినది. ఇప్పటికి అనేక సభలలో యీబిల్లు పట్ల అసమ్మతి తెలుపబడియున్నది. అసాధారణమును తొలగించుటకే శాసనసభ ప్రయత్నించినచో ఆపవలసియుండును. శాసనసభ్యులు యీబిల్లును త్రోసివేయుట అవసరము.

డాక్టరు సర్. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ గారు.

ఆంధ్ర విశ్వ కళాపరిషత్తు ఉపాధ్యక్షులైన డాక్టరు సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్‌గారు ఆక్స్‌ఫర్డు విశ్వ విద్యాలయమునకు "స్పాల్డింగు ప్రొఫెసరు"గ తూర్పుదేశ తత్వశాఖకు నియమించబడిరి. ఆక్స్‌ఫర్డు విశ్వకళాపరిషత్తున ప్రతి ప్రొఫెసరును ఆయూనివర్సిటీయందు పట్టభద్రుడయే యుండవలెనను నియమము కలదు. కాని రాధాకృష్ణన్‌గారు అట్లు కాకపోయినను నియమింపబడిరి. ఇందువలన భారతీయుల విజ్ఞానముపట్ల పాశ్చాత్యుల గౌరవ మర్యాదలు గలవని స్పష్టమగుచున్నది.

విదేశ బియ్యపు దిగుమతులు.

1935 సం జూలై 27 తేది నుండి డిసంబరు 22 తేది వరకు 93,465 బస్తాల నూకలున్నూ 3819 బస్తాల వడ్లున్నూ సయాంనుండి కడలూరునందు దిగుమతి అయెను. 1935 జూలై 1-వ తేదినుండి డిసంబరు ఆఖరులోపుగ 11990 బస్తాల వడ్లును, 21229 బస్తాల నూకలును సయాము నుండి దిగుమతి అయెను. యీలెఖలను చూచినచో దిగుమతి సుంకములవలన లాభములేదని తెలియుచున్నది.

వైస్రాయికి ప్రత్యేక ప్లాటుఫారం

వైస్రాయిగారి కొరకై ప్రత్యేక ప్లాటు ఫారమునకు కొంత ద్రవ్యము ఖర్చు పెట్టెదరని తెలియుచున్నది. ఇది కేవలం అనవసరం. ప్రజలు ఆర్థికదుస్థితిలో మునిగి యున్నపుడు ఎంతవరకు ఖర్చులు తగ్గించ వీలుండునో అంతవరకు తగ్గించ ప్రభుత్వమువారి విధియై యుండగా, క్రొత్త క్రొత్త వ్యయములు గావించడం ప్రజాభిప్రాయమును బడయజాలదు.

సంతాన నిరోధం.

ప్రపంచంలో నేడు సంతాన నిరోధ సమస్య అన్నిచోట్ల వ్యాపిస్తున్నది. చెన్నరాష్ట్రంలో ప్రాముఖ్యం వహిస్తున్నది. ఇతర దేశాల విషయం అటుండనిచ్చి మనదేశానికి యీపద్ధతి అవసరం కాదు. జీవనాధారం లేకపోతుందని భయం లేదు. ఎన్నో నానావిధముల వృత్తులు అభివృద్ధి చెందవలసియున్నవి. వ్యవసాయము సాగుబడికి లక్షలకొలది ఎకరములు గలవు.

ఏర్పేడు జమీన్ రైతుల సభ.

పానగల్, కరకంబాడి, కృష్ణాపురం ఎస్టేటు జమీన్ రైతులసభ ఫిబ్రవరి 29 తేది పగలు 1 గంటకు ఏర్పేడు స్టేషను వద్ద జరుగును. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, గద్దెరంగయ్యనాయుడు గార్లు మొదలగు నాయకుల నాహ్వానించి యున్నారు.

పెన్న నదీ తీరాన.

బాటసారి.

నేను ఏటిఒడ్డుకు పోయి చాలాకాలం అవటంవల్ల ఈమధ్యనేమి వ్రాయలేక పోయాను. కొంచెం జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల హడావుడి అయిపోవటంవల్ల కొంచెం తీరికచిక్కి వ్యాసాలు వ్రాయటం ప్రారంభించాను.

గ్రామసీమల్లో నేను కావ్యంటే, ఉంటే కావాల్సినన్ని సంగతులు. వింతలు విశేషాలు. అయితే ఇంకో చిక్కు కూడా ఉంది. నేనువెనకే పత్రికలు కూడా లేవు. ఉన్న పత్రికలన్నీ ముఖమోటాల మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. సంపాదకులకు స్నేహితులైనా కావాలి. లేకుంటే కొంత బాదరాయణ సంబంధం అయినా ఉండాలి. ఏది లేకుండా ఉంటే వ్యాసాలు పత్రికల్లో పడటం మాత్రం మహాకష్టంగా ఉంది. ఇలాంటివారందరికి పత్రికల సంఖ్య ఎక్కువవుతున్నదంటే కొంచెం సంతోషం.

◆ ◆ ◆

"ఆంధ్రప్రజ" పత్రికాకర్తలకు ఉత్సాహం సంతోషం కలిగించింది. ఈవారంనుంచి పత్రికను చాలాశ్రద్ధతో చూచాను.

మల్లెల శ్రీరామమూర్తి వెల్లాల శివరామకృష్ణశాస్త్రి, యద్దనపూడి వెంకటరత్నం వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గార్లకు బాగా ఉపయోగపడుతుందని గ్రహించాల్సి వచ్చింది. అనువాదకులకు మంచి అవకాశం ఉందని విదితమైంది.

ఆపత్రికకు విశేషంగా ఉండేందుకు ప్రయత్నిద్దామనుకొన్నా. రెండు సందేహాలు రావటంవల్ల మానివేసాను. వ్యాసాలు వ్రాయాలో వార్తలు వ్రాయాలో తెలీలేదు.

ఇవాళ పడినవే తిరిగి రేపు కూడా పడుతూ వుండటంవలన ఎన్నాళ్లకు ఒకమారు వ్రాయాలో తెలీలేదు.

◆ ◆ ◆

ఇదంతా ఎందుకు వ్రాయటం అని అంతా అడుగుతారు. కారణం లేకపోలేదు నేను ఆఖరిమారు వ్రాసిన దాంట్లో 'ఆంధ్రప్రజ' వస్తే 'ఆంధ్రపత్రిక' బాగుపడుతుందని వ్రాసా. 'ప్రజ'వచ్చి పక్షంరోజులు కావస్తున్నా అలాంటిదేమి ఆంధ్రపత్రికలో జరుగలేదేయని కొందరు మిత్రులు ప్రశ్నించారు. వారి కిదంతా సమాధానం.

ఆంధ్రపత్రికకు చీమ కుట్టినంత మాత్రం కూడా లేదు. నిజమే ఆంధ్రప్రజలో మాత్రం ఏముంది. ఆ మొదటి పేజీని మినహా యించితే పత్రిక శిరచ్ఛేదం అల్లే వుంటుంది. ఆపత్రిక ప్రాణం అంతా ఆ ప్రథమ పేజీయే అని చెప్పాలి.

సంపాదకీయాలు [illegible] బహు నీరసంగా. ఆంధ్రపత్రిక సంపాదకీయాలే నయమనిపిస్తున్నాయి. అయినా ఫరవాలేదు. ఆంధ్రపత్రిక సంపాదకీయాలు చదివితే తలనొప్పి వస్తుంది కనుక అమృతాంజనం అన్నారు అలాగే...... "ఆంధ్రప్రజ" సంపాదకీయాలు చదివితే కలిగే నీరసానికి మిఠాన్నరసం ఉంది. 'ప్రజ'ను బాగు చెయ్యాలి అంటే 1-వ పేజిని మిగతా పేజీల మాదిరన్నా చెయ్యాలి; లేక మిగతావి మొదటిపేజీ మాదిరైనా చెయ్యాలి. మొదటిపనే కోరుకుంటాను. తరువాత ఆ సంపాదకీయాల్లో ఉన్న Constipation కు కొంచెం 'ఆరోగ్యసాల్ట్' అయినా యివ్వాలి.

ఇలా వ్రాసినందుకు 'ఆంధ్రప్రజ' వారు నన్ను క్షమింపక ఉన్న లోపాలను సర్దుకొంటారు.

చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు మెంబర్లకొక హితవు.

ప్రెసిడెంటు ఎన్నికానంతరమైనా బోర్డును సక్రమంగా సాగనిచ్చేటట్లు లేదు. జస్టిసుపార్టీ వారు ఏకమై పరిపాలనస్తంభింప చెయ్యాలనేగాని ప్రజాసేవ చేస్తామనే ఆలోచనలేదు. ఇందుకు కొందరు మహావీర కాంగ్రెసు వారలకూడ చేర్చుకున్నారు. బడ్జెటు పాసు కాకుండా చేస్తామని ఊహిస్తున్నారట. కావు చేయవచ్చును. తర్వాత కొంత వ్యవధియిచ్చి అప్పటికి పాసుగాకుంటే బోర్డునే రద్దుచేయవచ్చును. జస్టిసుపార్టీ మెంబర్లు కూడ ఖాళీ అవుతారు. బోర్డు, కలెక్టరు చేతులలో చిక్కుతుంది. ప్రభుత్వమువారికి యిష్టమున్నవరకు కలెక్టరు స్వాధీనంలో ఉంచిగాని, లేదా వెంటనే గాని తిరుగా మెంబర్ల ఎన్నికలు జరుగుతాయి. అప్పుడు జస్టిసువారికంటె కాంగ్రెసువారికే హెచ్చులాభం. వచ్చిగెల్చినా యీమాటుగూడ జస్టిసువారి సంఖ్య జాస్తి కాలేదు. కాంగ్రెసు పేరుకోరవచ్చిన దొంగనాటకాలాడేవారికి ఓటర్లు గుణపాఠం నేర్పుతారు. కాబట్టి యీమాటు వచ్చే కాంగ్రెసువారు నిఖరమైనవారే వస్తారు. కావున జస్టిసు మెంబర్ల దురాలోచనలు దుశ్శ్యతనాలోచనలౌతాయి. ఇందువల్ల ఎవరికి లాభమో ఆలోచించండి. ఇందులో ముఖ్యంగా చెంచేరు, కాళహస్తి సర్కిలు మెంబర్లంటివారు తిరిగిరారేరు కాబట్టి అలాటివారికి నా హితవేమిటంటే, ఏలాగైతే నేమి ప్రజాసేవ చేస్తామనేటే సంకల్పమైతే ప్రజలకు క్షేమకరమైన ప్రోగ్రాము బోర్డులో పెట్టి సమర్ధుడైన అధ్యక్షుడుండగా జిల్లాకు క్షేమంచేయుడం ఉత్తమం. లేదా తిరుగా ఎన్నికలే తెస్తామంటారా అది జస్టిసువారికంటే కాంగ్రెసువారికే హెచ్చులాభదాయకం. ఈనా మనవిని సాదరంతో వింటారనే ఆశిస్తున్నాను.

—కాళహస్తి రైతు.

ఆంధ్రరాష్ట్రసివిక్‌బోర్డు.

ఈనెల 10 వ తేది రాత్రి కాకినాడలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశముజరిగి, శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజు (ఏలూరు) మల్లెంపూడి పల్లంరాజు (కాకినాడ) బెజవాడ గోపాలరెడ్డి (నెల్లూరు) తెన్నేటి విశ్వనాథం (విశాఖపట్టణం) గద్దె రంగయ్య నాయుడు (మద్రాసు) గార్లను క్రొత్త రాష్ట్రీయ సివిక్‌బోర్డు సభ్యులుగ యెన్నుకొనిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు, జనరల్ కార్యదర్శులునగు శ్రీయుతులు ప్రకాశంగారు, సాంబమూర్తిగారలు అధికారరీత్యా సభ్యులగుదురు. జిల్లా సివిక్ బోర్డులను నియమించుటకును యీసంఘమునకు [illegible] మీయబడెను.

నైసమావేశములోనే, యీతర్వాత జరుపనున్న స్టేట్ కౌన్సలు యెన్నికలకు, యితర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములతో సంప్రదించి, పార్లమెంటరీ బోర్డువారికి అభ్యర్థుల సిఫారసు చేయుటకు ప్రకాశం, సాంబమూర్తి గార్లకు అధికారమీయబడెను.

[illegible] ఇంగా ఆ చేసే మార్పులు [illegible] లో మెల్లవలె ఉన్నది [illegible], అంతర్భూతంగా [illegible] రక్షించుంగా లేదు.

నమ్ము నమ్మకపో

ప్రపంచాని కంతటికి పొట్టయినవాడు 18 అంగుళాలు పొడవుకల్గి జర్మనీదేశంలో వున్నాడు.

* * *

ఇంగ్లాండులో బర్మింగుహాములో అలబమలో అను కుక్క తనయజమానుని మోటారుకును ఒక సంవత్సరంనుండి యేలాటి ప్రమాదము జరుగకుండా నడుపుతున్నది.

* * *

బ్రిటిషు విమానమొకటి గంటకు 200 మైళ్లుపోయేది కనిపెట్ట బడినది.

* * *

తినుబండారముల కల్తినివారణ చట్టముక్రింద 1934 లో 1513 మందికి శిక్షలు విధింపబడెను. రు 25805 లు జరిమానా ద్రవ్యము వసూలయ్యెను.

* * *

రాబోవు యుద్ధాలలో తేనెటీగలు వార్తాహరులుగ వుపయోగింపబడునట.

* * *

ఇతోపియాదేశంలో నిరుద్యోగు లెవరును లేరట.

* * *

రష్యాదేశంలో 13 లక్షల సైన్యమున్నది.

* * *

బుడాపెస్టులో 104 యేండ్ల ముసలి అమె కలదు. 300 యేండ్లు వయస్సు వచ్చినదాక జీవించి యుండాలని కోరిక కలదట.

* *

15 తేదిన యూరపు అమెరికాలకు బొంబాయినుండి రు 92,97,082 విలువ గల బంగారము ఎగుమతిఅయెను.

* * *

టిబెట్టు జనసంఖ్యలో పురుషులు 15 లక్షలు. వారిలో సన్యాసులు 5 లక్షలు.

* * *

టిబెట్టులో టీ బిళ్లలు డబ్బుగా వుపయోగింప [illegible]న్నవి. ధనికుణ్ణి 120 టీ బిళ్లలక[illegible]గతివాణ్ణి 80 బిళ్లలకు, [illegible]బిళ్లలకు చంపవచ్చు[illegible]

[illegible]యము టంగుటూరు.

వైకోమున తే 9-1-36 దిన స్థాపించి డాక్టరు కొట్టుతాతి రామయ్య గారు చుట్టు ప్రక్కలనుండి వచ్చిన రోగులకు ఉచిత చికిత్స చేయుచున్నారు. ఇందుకు [illegible] రు 1000 లు ఖర్చుపెట్టిరి. తే 10-2-36 దినవర్కు నెలరోజులలో 280 రోగులకు ఉచిత చికిత్స చేసినట్లు లెక్కలవలన తెలియుచున్నది. ఈ దివ్యదాతని [illegible] ప్రార్థించుచున్నాను.

—ప్రేక్షకుడు.

బ్రహ్మశ్రీ జొన్నలగడ్డ వెంకట సుబ్రహ్మణ్య సిద్ధాన్తి గారి

ధాతు పంచాంగ విమర్శ.

కార్తాంతికుడు

(1) తిరునాళ్లు

నెల్లూరికి విషువచ్ఛాయతో చేయుంబడినదని చెప్పు వీరి పంచాగములో గుంటూరు మండల తిరునాళ్లలు వ్రాయుటకు కారణమేమి? చైత్రశుద్ధ కొత్త కోటరామోత్సవం. 2, వైశాఖ శుక్ల ౧౧ వల్లూరు వేణుగోపాలస్వామి ధ్వజారోహణం. 3 వైశాఖ బ ౨ దొంతిర థోత్సవం. కార్తీక పూర్ణిమ రాజానగరం రథోత్సవం. 5, మాఘ బ 30. అమరావతిలో రథోత్సవము. 6, ఫాల్గున బ ౧ లు పడకల్లు గ్రామములో రథోత్సవము- పంచాంగ పోషకులుండు నెల్లూరు మండలోత్సవములు వ్రాయక అన్య దేశ కుగ్రామములలోని తిరునాళ్ల లేల వ్రాయవలెను? కనుక నీ పంచాంగిభాగ మన్యదేశీయుని దగును (గుంటూరు మండలవాసి).

(2) పత్ర క్రమభంగము

పంచాంగము 16 వ పేజి వరకు క్రమగణనయుండి, అవల బి 9 అని పత్రసంఖ్య కలదు. అదిమొదలు క్రమగణన కలదు. కనుక బి 9 కి ముందు కల 8 పేజీలు పరిహరింపబడి వానికి బదులు 16 చేర్చబడిన భాగము వీరి స్వంతముగ నున్నది. పంచాంగభాగము మరి కొన్ని పంచాంగములకు అతివ్యత్యాసములేక సరిపోవుచున్నది. ఆరంభమందలి 16 పేజీలు వీరిపంచాంగమునందు శివ్యపంచాంగమందును సరిపోవును గుప్తశివ్యపంచాంగములు అన్ని పత్రములలోను సమానతను చూపును.

(3) దక్షిణాయన పుణ్యకాలము

29 వ పేజీ మార్జనులో దక్షిణాయన పుణ్యకాల విమర్శ పీఠికలో నున్నదని కలదు. కాని అట్లు పీఠికలో లేదు. అట్లు లేకుండినందుకు కారణము పరిహరింపబడిన పంచాంగభాగములో 8 పేజీల కలదని తోచుచున్నది.

(4) మాఘములు

పీఠికలో ముఖ్యముగా చూపించెడి మాఘములు దీనియందు కానరావు. దీనితో తుల మాగు మరొక పంచాంగ భాగమందును కానరావు.

(5) అహోరాత్రములు

ముఖపత్రపు శ్లోకల భాగమందలి, చరమ కాల రెండు శ్లోకములచేత 3-10 అంగుళములు కల నెల్లూరికి (సింహపురి) పంచాంగము చేసినట్లు అసత్య ప్రకటన కలదు. వాస్తవమున కీ పంచాంగము 3-32 అంగుళములు కల గుంటూరుకు చేయబడినది. దీనిచే నీ పంచాంగము విదేశసంబంధి. కనుక దీనిలోని యహోరాత్ర గణిత సంబంధము కల సకల పంచాంగ భాగము స్వదేశమునకు (నెల్లూరికి) ప్రమాణముకాదు. పంచాంగము తెనాలి భారతీ ప్రెస్సులో ముద్రితము.

నెల్లూరు జిల్లా ద్వితీయ రైతు మహా సభ.

(రెండవ పేజీ తరువాయి)

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారత రైతాంగము యొక్క రాజకీయాశయమని, వడ్డీ 100 కి 0-4-0 మించకుండునటుల శాసనమును ప్రభుత్వమువారు గావించవలయుననియు, పెద్దాసరిపై ఫాలింగు వద్దంట్లు ప్రభుత్వమువారు నిర్మింపవలయుననియు, కావలదల గ్రామంలో అధనశిస్తు కనూలు నిలుపుదల చేయవలయుననియు, అపరాధశిస్తులు ప్రభుత్వమువారు వసూలు చేయకూడదనియు, సౌత్ డెల్టా గ్రామాలలో వరదలనీరు వృధాకాకుండ నీటివసతులు కల్పించవలయుననియు, చెరువుల నీటి పారుదలలేని భూములకు [illegible] పన్నుగాకే భూమిపన్నుమాత్రము వసూ[illegible]ననియు, క్షామనివారణ పనులను [illegible]యుం చవలెననియు, మురు[illegible] లు చెడిపోయినను [illegible] యుననియు, ఎ[illegible] అమాలు పెట్టి[illegible] 4 ఎకరాలకు పైబడి 2 అణా లకు లగ్గ[illegible]

పశువులు పడమటి కొండప్రదేశములకు పెళ్లి కాలమున పెంపకందార్లకు వారయున కోరకారికాలమున [illegible] పళ్లవలెననియు, అరణాల ఫలితమునకు పయి [illegible] ను వ్యవధులయుననియు, [illegible] మన్న [illegible] కూడదనియు, గాంధీయిర్విన్ రాజీ ప్రకారం ఉప్పు చేసుకొను హక్కు ప్రభుత్వదరిం [illegible] ముద్దకొలత హక్కులతో పూలి [illegible] రాబోవు రాజ్యాంగ ప్రణాళికను రైతులు నిరోధించవలెననియు, మోపాడు ప్రాజెక్టును జల్లా పెజె కాల్వగుండా నీరు సప్లయి చేయుంచవలెననియు మరికొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను.

యాలం ప్రకటన

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

I. P. No. 45 of 1931.

కేతిరెడ్డి శంకరమ్మ వగైరాలు—Petitioning Creditors,

ఎదిరి.

దొడ్లరామిరెడ్డి ఇన్‌సాల్ వెంటు.

[illegible] ఇన్‌సాల్ వెంటు యొస్టేటు [illegible] బాకీలు డిక్రీల బాకీలు [illegible]-8-1936 వ సోమవారం మధ్యాహ్నం [illegible] గంటలు లగాయతు నెల్లూరు గాంధీనామంలో సదరు యొస్టేటు ఆఫీసు వద్ద బహిరంగముగా యేలము చేయబడును. దస్తావేజుల యొక్కయు డిక్రీల యొక్కయు [illegible] అప్పు [illegible] ముగా ప్రకటించబడియున్నది. ఇంకా అధిక వివరములు కోరువారు సదరు యొస్టేటు ఆఫీసులో వాకబ చేయుదురు గాక.

ఓరుగంటి వెంకట సుబ్రహ్మణ్య,
స్పెషల్ రిసీవరు.

మద్రాసు బజారువీధి, నెల్లూరు, 19-2-36.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బా రెడ్డి గారు,

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. లేనిచో ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును.

విలువగల రత్నములతో నగలు తయారు చేసి యివ్వబడును.

త్వరలో త్వరలో వెలువడుచున్నది.

ఒరియంటల్ క్లాసికల్ టాకీసువారి

భక్త కబీరు

ముఖ్య పాత్రధారులు:

కబీరు ... ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్య
భోగముల్లు ... నారాయణబాబు (కవితాసముతి)
సీతాగా ... పార్వతీభాయి

యింకను ప్రసిద్ధ నటశేఖరులు పాల్గొనియున్నారు. ప్రసిద్ధిగాంచిన **R. C. A.** పోటోఫోనుపై తీయబడినది.

For Booking:—
INDIA COMMERCIAL SYNDICATE,
47, Ezra St, Calcutta.

రతిమాత్రలు

స్త్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనివితీర్చుటకివియే?

ఇందు రసవిషాదులు చేర్చక కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వత వనమూలికలతో గొప్ప యోగీశ్వరువద్ద గ్రహించి మునలితనము లోకములో లేకుండ జేయుటకు వీర్యపటుత్వము లేనివారికి లేపనశక్తి కలిగించుటకు సంతానప్రాప్తి లేని స్త్రీలకు పుత్రలాభము పెట్టుటకు ప్రయత్నించి ఈమహాయోగరాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి. గుణములేనిచో డబ్బు వాపసు సందేహించక వాడిచూడుడు, లేదా విచారించిన లాభమున్నదా? గుణములేనిచో డబ్బు వాపసు చేయుదుము. అరగంటలో వీర్యమును రాయివలెజేసి రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగజేయుటలో గర్వనశైపనికిరావు. మాచేదకల కార్డువ్రాయుము.

60 మాత్రలు రు. 5-0-0
కాంపిల్కు 80 మాత్రలు రు. 8-0-0

డాక్టరు
ఎ. సాంబమూర్తి.
చీరాలు

బ్రాహ్మీ ఆమలక తైలము

మానసిక, శిరోవ్యాధుల మంచి ఫలితా నిలుపజేసి నేత్రములకు మిక్కిలి హితమును బుద్ధికి చురుకుదనమును నిర్మలమును 4 ఔన్సులు వెల 1-8 12 అణాలు మదనామృతము సమస్త శుక్ర దోషముల నివారించి మంచి బలమును, ఉత్సాహమును వీర్యవృద్ధిని గల్గించును. డబ్బీ వెల రు 1—4—0 3 డబ్బీలు చాలును. గులాబీ లేహ్యము మలబద్ధకమును పారిపోలించి డబ్బీ 8 అణాలు లేదా ఉచితము. మధువిశేషమును గల్గించుటలో అత్యుత్తమమయినది.

ప్రజామిత్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
చంద్రలూరు, గుర్దుమాదపోస్టు, గుంటూరు

నెల్లూరు జిల్లా రైతు మహాసభ.

సంవత్సరాంతపు నివేదిక.

డిసెంబరు మాసాంతమున కోవూరులో జరిగిన జిల్లా సభ అనంతరము జిల్లా సంఘము వారు చేసిన కార్యక్రమము.

కోవూరు, ఆత్మకూరు కావలి నెల్లూరు 4 తాలూకా సభలును, సదరు తాలూకాలయందు 10 ఫిర్కా సభలును ఏర్పాటు చేయించి అన్ని టన్నుల రైతులకును నీటియిబ్బందులు, పశువుల చేత పచ్చిఎరువు నైర్మించబడిన అపరాధపు పన్నులు, కందుకూరు కోవూరుతాలూకాలయందు గల తీవ్ర రైతులు గాంధి యిర్విన్ ప్యాక్టును బట్టి ఉప్పుచేయు సందర్భమున, పోలీసువారల యిబ్బందుల వలన గల్గిన ఉప్పు పాళ్ళనిరోధములు, కలరా నివారణము మొదలగు కార్యక్రమము నిర్వర్తించబడెను. రీసెటిల్‌మెంటు ఆందోళన రైతుఋణములు మొదలగు రైతుల అభివృద్ధికరములగు అన్ని తీర్మానములు సభలయందు తీర్మానించి సర్కారువారికి పత్రికలకు పంపించబడెను. జిల్లా సంఘ కార్యనిర్వాహణమునకు అయిన షుమారు రు 100-0-0 ల వ్యయముల ధనమునంతయు కార్యదర్శిగారే భరించితిమనిరి. సభల ఏర్పాటులకు కలయు ధనమును అన్నట రైతులే భరించిరి మిగుల ఉత్సాహముతోనాడిరి. కడప, చిత్తూరు, ఒంగోలు మొదలగు జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల సందర్భములో, రైతు నాయకులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు తోడ్పడి జయమునొంద జేసిరి. రామన్న రీసెటిల్‌మెంటు సందర్భమున తీవ్ర ఆందోళన సాగించుటకు కలయు ధనము రైతు ప్రజలు విరివిగా నొసగి జిల్లా సంఘమును బలపరచవలెననిరి.

—— గ॥ వానమారెడ్డి, కార్యదర్శి.

గుడ్లూరు వార్తలు

సానుభూతిసభ

తే 28-1-36 దీ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మ|రా|శ్రీ జీ. శేషగిరిరావుగారి యాధిపత్యము క్రింద బోర్డుబాలుర పాఠశాలా వరణమున శ్రీ|| శే|| చక్రవర్తిగారి మరణమునకై సంతాపము తెలుపుటకొరకు బహిరంగసభ జరుపబడెను.

పంచాయతీకోర్టు యెన్నిక

తే 20-1-36 దీ యెలక్షను జరిగి పూర్వము కోర్టునందుండు సభ్యబృందమే పోటీలేక మరల సభ్యులుగా యెన్నుకొనబడిరి.

గ్రంథాలయము

పాత సెక్రెటరిని తొలగించి యిప్పటికి షుమారు రెండుమాసములు దాటినను మరల ఆస్థానమున సెక్రెటరీని నియమింపబడి యుండలేదు. త్వరలోనే సెక్రెటరీ లైబ్రేరియనుల నియమించి గ్రంథాలయ మూలోద్దేశము చెడిపోకుండునట్లు చేయుదురని పెద్దలాశించుచున్నారు.

శివాలయం సంప్రోక్షణ:

ఎట్టకేలకు గ్రామపెద్దలందరు విశేష భారము వహించినను 12 తేదీ బుధవారము శుభ ముహూర్తమున రెండు సంవత్సరములనుండి పాడుపడియున్న శ్రీనీల కంఠేశ్వరాలయమునకు సంప్రోక్షణ ప్రారంభింపబడి, త్రయాహ్నికముగా శుక్రవారముచే అంతయు ముగింపబడెను. సంప్రోక్షణం యీయు సక్రమముగా జరిగినది కాని [illegible] కారము మాత్రము శ్రీయము లేక స్వీకరించబడుట గొప్ప లోపమని అంటూరు అనుభవజ్ఞులైన పెద్దలు. —ఒక విలేఖరి.

సం॥ రా॥ ప్రభుత్వప్రకటన.

భూమిశిస్తు నిర్ణయము.

"పన్నులు ప్రస్తుత ప్రకారము తగ్గింపక అలక్ష్య మొనరించుచో, పరిస్థితులు ముదిరి జమీందారులు యికను నష్టకరమగుపన్ను విధానమునకు గడంగ వలసివచ్చును"

వ్యవసాయదారులకు సహాయము చేయు తలపుతో సంయుక్త రాష్ట్రప్రభుత్వ మీ క్రింది ప్రకటన మొనరించెను (1) సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు సెటిల్మెంటు (అనగా 40 ఏండ్లవరకు భూమిపన్ను విధింపు పరిమితి నిర్ణయము) గత 40 ఏండ్ల పంటధరలనుబట్టి నిర్ణయింపక ధరలుతగ్గి ఆర్థికదుస్థితి నెలకొన్న సంవత్సరముల ధరలనుబట్టియు, ఇప్పుడున్నధరలనుబట్టియే నిర్ణయింతురు. సెటిల్మెంటు అనగా భూమిపన్ను పునర్నిర్ణయసమయము, ఇప్పుడుగాని జల్లాలలో అసమయమువరకు భూమిపన్ను మితముగా గైకొందురు.

ఇక జమీందారీలలో జమీందారులు తమ వ్యవసాయదారులవద్ద పుచ్చుకొను పన్ను గూడ, పై పన్నుతోపాటు ప్రస్తుత ధరల ప్రకారము నిర్ణయించుటకై ప్రస్తుత భూమ్యాదాయ చట్టములో కొన్ని సవరణలు చేయుట అవసరమగును కాన ఆసవరణలు గల బిల్లును ప్రభుత్వమువారు కొనివత్తురు.

ఈబిల్లు చట్టమైనపిదప, పైరెండువిధము లగుపన్నులను వివిధజిల్లాలలో నిర్ణయించుటకు పూనుకొందురు. మొదట, మీరట్, బజ్నూర్, సీతాపూర్ బారాబంకి సుల్తానుపూరు జిల్లాలలో ప్రారంభింతురు.

ఇంతకన్న మార్గాంతరము లేదనియు ప్రభుత్వమువారు జాగ్రతపడి జమీందారీలలోను, తమ ప్రదేశములలోను, పన్నులు ప్రస్తుతపరిస్థితుల ప్రకారము తగ్గింపక ఇప్పుడు అలక్ష్యమొనరించుచో తరువాత, పరిస్థితులు ముదిరి జమీందారులకింకను నష్టకరమగు పన్నువిధానమునకు గడంగవలసివచ్చును అని ప్రభుత్వప్రకటనలో గలదు.

కనిగిరితాలూకా జమీను రైతు సంఘ

కమిటీమీటింగు

25 తేది పామూరులో

కనిగిరితాలూకా జమీను రైతు కమిటీ ఉప సంఘము మీటింగు ఈ నెల25 తేదీ పామూరులో మధ్యాహ్నము 1 గంటకు జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు రాగోరుచున్నారు.

కనిగిరితాలూకా జమీను రైతు సంఘము పామూరు తే 18-2-1936 ది } వి. శంకరనారాయణ రావు ప్రెసిడెంటు

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు.
40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును పార్శ్వపు, నొప్పుల బారతోలును, పోట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును, వాపుల మాపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజనము డిపో,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి సేవించి పొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు

అనుభవ పశు వైద్య చింతామణి

గ్రంథకర్త
"అభినవ సహదేవ" డాక్టర్ యేచెర్ల శ్రీరాములుచౌదరిగారు,
పీఠికకర్త:- గౌ. బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు,
మద్రాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ ప్రెసిడెంటు.

ఈ గ్రంథమును మద్రాసు టెక్స్టుబుక్కు కమిటీవారు అంగీకరించిరి. ఆంధ్రదేశములో నిటువంటి గ్రంథము ఇంతవరకును వెలువడి యుండలేదు. ఈగ్రంథము మీదగ్గరనున్న పశువుల డాక్టర్లతో నిమిత్తంలేదు. పశు వైద్యులను సంప్రదించ నవసరములేదు. పశువునకు యేవ్యాధివచ్చినను మీయంతటమీరే సులభముగా చికిత్స చెసికొనవచ్చును. సాంప్రదాయముగల పశువుల ఫోటోలు దీనిలో ప్రకటింపబడినవి. విషయసూచిక చూచిన మీకే వ్యక్తమగును. కొలది ప్రతులు మాత్రమే కలవు. 500 పేజీలు.

క్యాలికోబైండు వెల రు 4—0—0.

—§ మా గ్ర[illegible]కములలో కొరకు గ్రంథములు §—

ఆంగ్లేయ పశుశా[illegible]	1-0-0.
పశువైద్య వస్తుగుణ దీపిక	2-0-0.
పశు నేత్ర చికిత్స	0-8-0.
పశు వ్రణ చికిత్స	0-8-0.
సాంప్రదాయముగల పశువుల ఫోటోలు	0-4-0.
కోళ్ల పరిశ్రమ	0-8-0.
దంతవైద్యము	1-0-0.

మరి:— మా పశువైద్య గ్రంథములు మా పశు వైద్యశాలలో [illegible] ములు. [illegible] మా గ్రంథములు తెప్పించవలెను.

వలయువారు:—

ఆయుర్వేద పశు చికిత్సాలయము:
అంగలూరు (కృష్ణాజిల్లా)

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం హరిజన హాస్టలు.

స్వతంత్ర పత్రికలో 18 తేది సంచికలో బుచ్చిరెడ్డిపాళెంలో నుండు హరిజన హాస్టలును గురించి వ్యాసమొకటి యథార్థ పరిశీలకుడు వ్రాసియుండెను. ఆవిషయమున నిజపరిస్థితులను ప్రజల కెరుకపరచుటకు యీవ్యాసమును వ్రాయుచున్నారు.

గత జూలై మాసమున యీహాస్టలు నుంచుటకు వసతిలేక శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారిని మూడు మాసములు మాత్రం వారి తోటలోనివారి బంగళాయందు వసతి చేయవలసినదిగా కోరినందుకు వారు సమ్మతించి ఆ బంగళాను మా స్వాధీన పరచియుండిరి. మూడు మాసములు వెళ్లగనే వేరొకచోట చేరవలసియుండియు శ్రీ గోపాలురెడ్డిగారిని మరొక మూడు మాసములు డిసెంబరు ఆఖరువరకు హాస్టలు నచ్చటవుంచుకొనుటకు అనుమతి యివ్వవలసినదిగా కోరినందుకు ...డే ఆబంగళా రిపేర్లుచేయవలసిన అవశ్యకత మేర్పడియున్నను మాకొరకై మూడుమాసములు రిపేర్లునిలుపుకొని తర్వాత చేయించులాగున చెప్పుచూ మమ్ము అచ్చట నుండుటకు అనుమతి నిచ్చిరి. రిపేర్లు చేయుట అవసరమై యున్నను, మాకొరకై అపనులు నిలిపి యింతకాలము మాకువసతికలుగజేసిన శ్రీ గోపాలురెడ్డిగారిని మరల అడుగుట భావ్యము కాదని మాకే తోచి జనవరి శలవులు వెళ్లగనే కాశీపాళెము నందు రెండు అద్దెయిండ్లు తీసుకొని అందులో హాస్టలు వుంచి సక్రమముగా జరుపుచున్నాము.

హరిజన సంఘ కార్యనిర్వాహకులను యథార్థ పరిశీలకుడు ఆక్షేపించియున్నాడు. వారు యీవిషయమై యెక్కువ శ్రద్ధతీసుకొని పలుమారువచ్చి విద్యార్థుల యోగక్షేమము లారయుచు వారి కెట్టికొరతయు లేకుండులాగున శ్రద్ధ వహించుచున్నారు.

కావలసినపుడెల్లను దివ్యభవనములు లభ్యపడజాలవని యథార్థ పరిశీలకుడెరింగిన బాగుండును. మాటలకును, చేతలకును భేదమున్నదని గుర్తించుట మేలు. ఒకానొక సంస్థను నిర్వహించునపుడు అందలి కష్టములు నిర్వాహకులకే తెలియునుగాని పరదూషణా ప్రియుడగు యథార్థ పరిశీలకునకెట్లు తెలియును.

స్వగృహమును కట్టించుట కను నా లక్ష్యమును ఆధారముగాకొని యథార్థ పరిశీలక నామధేయుడు యితరుల నాక్షేపించుట కోచనీయము. ఇట్టి వ్రాతలవలన మాకు కలుగచేయబోవు మేలునకన్న చెడ్డకలుగునను విషయమును గమనించి యథార్థపరిశీలకుడు యిట్టి వ్రాతలు వ్రాయక యిక నైన సార్థకనామధేయుడగాక యుండ కోరుచున్నాను.

కోరాబత్తిన చిన్నయ్య,
మేనేజరు
హరిజన హాస్టలు, బుచ్చి.

భార్యనుచంపి బావిలో వేసెనని రిపోర్టు.

జిల్లాపోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు త్రోసివేయుట.

అలగానిపాడు కాపురస్తుడు పుచ్చలపల్లి లచ్చారెడ్డిగారు భార్యను తన్నుటచే ఆమె చనిపోయెననియు, శవము బావిలో పడవేయబడెననియు, పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు వగైరాలు సరియగు విచారణ చేయలేదను మొదలగు సంగతులు వ్రాసుకొని జిల్లాసూపరెంటుగారికి శ్రీయుతు కోదండరామిరెడ్డిగారు పెట్టుకొనిన పిటీషను సూపరెంటుగారు త్రోసివేయుచు తన దర్యాప్తువలనను, మెడికల్ సాక్ష్యమువలనను పెటీషనులోని విషయములు యథార్థమైనవి కావని తెల్పిరి. "As a result of my personal investigation in the matter and in view of the medical evidence in the case, your suggestions appear to be incorrect".

బారువపేట యెస్టేటు పరిపాలన.

జీతమునకై యజమానులపై దావా

గంజాంజిల్లా బారువతాలూకా హరిజన సేవా సంఘ కార్యదర్శిగానుండిన శ్రీయుత మూర్తింటి గు. వె. జ. సత్యనారాయణమూర్తిగారు బారువపేట యెస్టేటునందు యజమానుల బలవంతముపై గత రెండు కొద్దినెలలుపాటు గుమస్తాగా పనిచేసియుండిరి. ప్రథమములో ఉభయులును పరస్పరముగా గౌరవాదరములతో కొద్దిరోజులు మెలగుచూ వచ్చిరిగాని రానురాను దేశాభిమానియు ప్రజాసేవానురక్తుడును, స్వాతంత్ర ప్రియుడును యగు శ్రీ సత్యనారాయణగారి తత్వమునకును జమీందారుల తత్వమునకును పొత్తుకుదరక, పరస్పర భేదాభిప్రాయము లుండుటచేతనో మరియే యితర కారణములచేతనో శ్రీ సత్యనారాయణమూర్తిగారు తమ గుమస్తాగిరికి రాజీనామాయిచ్చి యెస్టేటు ఉద్యోగమునకు స్వస్తిచెప్పినారు. గాని తనకు యెస్టేటు వారివలన కొంతజీతము రావలసియుండుటచే యెన్నిసారులు జీతము యిప్పించవలసినదని యజమానులను వేడినను యెప్పటికప్పుడు వాయిదాలు వేయుచుండుటయేగాని ఫలితము లేకపోవుటచే విసిగి రిజిష్టరీ నోటీసుకూడ చేసినారు. అప్పటికి దర్యాప్తులేక పోయినందున, వేరెమార్గము లేనందున గ్రామపంచాయితీ కోర్టు ... రావలసియున్న డబ్బుకూర్చి యెస్టేటు ...పై దావా వేసికొనిరి.

—ఒకవిలేఖరి

వివిధరకముల స్వర్ణ, రజిత, ఆభరణములకు సుందరమైన,
సామానులకు నమ్మకమైన వర్తకులు
శేటు వర్ధాజి తారాచెందు కంపెని,
ది యిండియన్ కెమికల్ డైమండువర్క్సు రంగూనువారి ప్రతినిధులు.
నెం 421 చిన్నబజారు-నెల్లూరు.

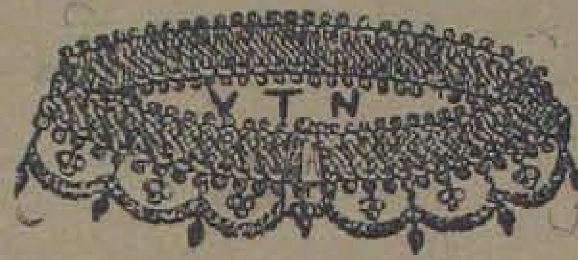

(నవర బంగారుకు, వెండికి గ్యారంటి.)

యీ స్టీమరు రిజస్టర్డు ట్రేడు మార్కుగల అసలు

రంగూను కెమికల్ డైమంన్డునే ఉపయోగింపుడు.
వ.రా:—బంగారు వెండినగల కొకట్టుమీద సరియైన వర్ణీలకు హైరంయిక్వబడును

YOUR FUTURE IS SAFE
WITH THE
National Indian Life Insurance. Co. Ltd.

Managing Agents :-
MARTIN & CO.

Head Office,
CALCUTTA.

Chairman
SRI RAJENDRANATH MOOKERJEE, K.C.I.E., K.C.V.O.

The National Indian is a Progressive and Sound Life Office with Moderates and special non-forfeiture provisions.

Economic and Expert Management,
STRONG DIRECTORATE.

Agency applications are invited from influential gentlemen residing in unrepresented areas.

Apply to:—

T. V. RAGHAVIAH,
Secretary, (Madras Branch)
P. B. 150, MADRAS.

OR
Sub-Office,
Besant Road, BEZWADA.

OR
Sub-Office,
1101. Sultan Bazaar Road,
Hyderabad, Deccan.

నెల్లూరు మండల కాంగ్రెసు చరిత్ర.

ఎన్నికలు

దేశమంతటను స్థానిక సంస్థలను, శాసన సభలను కాంగ్రెసువారు వశపరచు కొనవలెనన్న తీర్మానము ననుసరించి నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలందు 1925 సం|| లో జిల్లా కాంగ్రెసువారు పోటీచేసిరి. పార్టీపక్షమున శ్రీ రేబాల రామిరెడ్డిగారిని చేర్మెన్‌గా గెలిపించిరి. 1926 సంవత్సరములో మరల చేర్మెన్ ఎన్నికలు జరిగెను. రామిరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు పార్టీని విడిచిపెట్టి ఇతరుల సహాయముతో మరల చేర్మెన్‌గా ఎన్నుకొనబడిరి. 1929 సంవత్సరము వరకు కాంగ్రెసువారలు సభ్యులుగా నుండిరి.

కాంగ్రెసు పార్టీ ఈకాలమున కొన్ని ముఖ్యమైన పనులు చేయకలిగెను. పాలుటమ్మువారు కమ్మరులు, వ్యాపారముపైనున్న పన్నులను తగ్గించుట రూ. 1—0—0 పన్ను ఇచ్చుచుండిన అన్ని ఇండ్లపై పన్ను రద్దుపరచుట, కిపాడి పాలెమందు విద్యుత్ ఒకటి ఏర్పరచుట, నెల్లూరికి పారిజనులకు రు. 2000 లతో ఒకసత్రమును కట్టించుట మొదలగు పనులు జరిగెను. 200 మంది పాకీవారికి 3 సంవత్సరముల కాలము రు. 4000 ల వెలగల ఖద్దరు గుడ్డలు, గాంధీటోపీలు ఇచ్చిరి. వారిజీతాలను నెల 1-కి రు. 10 నుండి 13 రూపాయల వరకు హెచ్చించిరి. వారికి 3 సంవత్సరముల కాలము భోజనపదార్థముల స్టోరు పెట్టి అసలు ధరలకే మంచిసరుకులు విక్రయించి అంతకుముందు వారుబాకీపడి నెలకు రూపాయకు రు. 0—4—0 వంతున కట్టుచుండిన బాకీలు పరిష్కరించి ఆవడ్డీబాధ తప్పించిరి.

పాఠశాలలో హిందీ, వడుకుట జాతీయగీతములు నేర్పించిరి. మునిసిపాలిటీకి స్వదేశీవస్తువులనే కొనుచుండిరి. ఉపాధ్యాయుల కందరికి 20-25 రూపాయలవరకు స్కేలు ఏర్పరచిరి. విద్యార్థినులకు, నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యకు నవాబుపేట రోడ్డులో రైలుక్రింద వంతెనకు పునాదులను వేసిరి. పారిజనపాలెములకు వంతెనను, రోడ్లను, దీపములు విరివిగా ఏర్పరచిరి. మద్యపాన దుకాణములను కొన్నిటిని టోలుగేట్లవరకు పెట్టించిరి. జాతీయఖాదములను పాఠశాలలందు ప్రోత్సహించిరి. రేటు పేయర్ల సంఘములను విరివిగా స్థాపించిరి. మునిసిపాలిటీయందు నూతన సంచలనమును కలిగించినందుకు శ్రీ దువ్వూరి విస్సా రాజగోపాలరావుగారు విశేషముగ పాటుపడిరి.

తాలూకా బోర్డులు.

కావలి తాలూకాబోర్డును కాంగ్రెసు 1928 మొదలు 1931 సంవత్సరము ఏప్రెలువరకు వశపరచుకొనెను. 1930 సంవత్సరములో కృష్ణ జన్మస్థానమునకరిగిన శ్రీయుత మేనకూరు సీతారామిరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగను, శ్రీయుత బెజవాడ నారాయణమూర్తిగారు ఉపాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. వడుకుట పాఠశాలలో నేర్పబడెను.

1932 సంవత్సరములో సూళ్లూరుపేట, వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డులను కాంగ్రెసువారు వశపరచుకొనిరి. ప్రజలకు అత్యవసరమైన అనేకపనులు చేయగలిగిరి. వెంకటగిరిబోర్డుకు శ్రీ కటకం నేని కల్యాణరావుగారు అధ్యక్షులు, శ్రీ కాసరం చెంచురెడ్డిగారు ఉపాధ్యక్షులు. సూళ్లూరుపేటకు శ్రీ బద్దెపూడి వెంకట నారాయణరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. 1934 సంవత్సరములో హైకోర్టువారి యితర తాలూకాబోర్డులవలెనే రద్దుచేయబడెను.

ఇవిగాక కొన్ని యూనియనులుకూడ కాంగ్రెసుపార్టీ స్వాధీనమయ్యెను.

1926 సంవత్సరములో మద్రాసుశాసనసభకు కాంగ్రెసు తరఫున నిలిచిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు, ఇనువూరు శ్రీకృష్ణారావుగారు, శ్రీ వావిళ్ల గోవిందరెడ్డిగార్లు ఓడిపోయిరి. 1926 సంవత్సరములో అసెంబ్లీకి నిలిచిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ బత్తెన పెరుమాళ్లునాయుడుగారు గెలుపొందిరి. వీరు కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారము 1930 సంవత్సరము జనవరిలో రాజీనామా పెట్టిరి.

1934 సంవత్సరములో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ గోగినేని రంగానాయకులుగారు ఎక్కువ ఓట్లతో జస్టిసు అభ్యర్థిని ఓడించెను. భేదము 9000 ఓట్లు.

1936 సంవత్సరములో జరుగనున్న శాసనసభ ఎన్నికలయందు ప్రజలు కాంగ్రెసు అభ్యర్థికే తమ ఓట్లనిచ్చి కాంగ్రెసుబలమును వృద్ధిచేసెదరని నమ్ముచున్నాము. ప్రజానురంజకులైన కాంగ్రెసు మూలసిద్ధాంతమును అనుసరించుచున్న సరియైన అభ్యర్థులనే కాంగ్రెసువారు నిలిపెదరని ఆశించుచున్నాము.

దేశ నాయకులు

శ్రీ గాంధి మహాత్ములవారు 1915 1921, 1929, 1933 లోను, అజాద్ సోబానీగారు 1924 సం|| లోను, జమ్నాలాల్ బజాజ్ 1924 సం|| లోను, చిత్తరంజనదాసుగారు 1923 సం|| లోను 1931 సం|| లోను అంకేసర్‌గార్యయు ఒకసారియు, రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు 1935 సం|| నవంబరు నెలలోను మనజిల్లాను సందర్శించిరి.

1915 సం||లో శ్రీగాంధీగారును కస్తూరిబాయిగారును, మనజిల్లాలో జరిగిన 21-వ రాష్ట్రీయ కాన్ఫరెన్సుకు విచ్చేసిరి. వారిని శ్రీమతి అనిబెసెంటమ్మగారిని ఆస్వదు ఆంధ్రకేసరిగా నుండిన ఆర్. రామచంద్రరావుగారు ఆతిథ్యమిచ్చి సత్కరించిరి. ఆ సభలో ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

“దక్షిణాఫ్రికాయందు హిందువుల ఆత్మగౌరవమును కాపాడి అద్భుతమైన త్యాగమును ప్రకటించినందుకు శ్రీ గాంధి దంపతులను యీసభవారు అభినందించుచున్నారు.”

యీసభకు అధ్యక్షులు బి. ఎన్. శర్మగారు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు. యీసభ కాంగ్రెసుతరఫున జరుపబడెను. పొణకాల్ల రామచంద్రరావు, సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, ఎ. పి. పాత్రో, షేక్ రహీం, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, పూర్ణా వెంకటరెడ్డి నాయుడు, కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు గారలు మొదలగు అన్ని పార్టీలవారు సభకువచ్చిరి.

అస్తమించిన దేశభక్తులు

1. శ్రీ రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు.

నెల్లూరు జిల్లాలోని సహాయనిరాకరణోద్యమము మొదలు ఎత్తినది మొదలు నిరంతరము దేశసేవయందే నిమగ్నులై మద్యపాన నిషేధ ప్రచారమునందు నెల్లూరు మండలమునకు అపూర్వమైన కీర్తి ప్రతిష్ఠలను గడించి భక్తిప్రాపత్యమును కలిగించు తన మృదుమధుర గానామృతమున వేలకొలది ప్రజలను ఆనందింపజేయుచు, కస్తూరిదేవి బాలికాపాఠశాలను ప్రసిద్ధికెక్కించి జైలుబాధలవలన కలిగిన ఘోరమైన క్షయవ్యాధిచే దివంగతులైన దేశభక్త రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారి జీవితము చిరస్మరణీయము.

రామసుబ్బయ్యగారు తే 19—10—1896 దిన జన్మించిరి. సర్వేశాఖయందు ప్రభుత్వోద్యోగియాయుండి దేశమాత పిలుపు విని నంతనే పౌరదేశాభిమానియగు శ్రీ పోలవరపు గోవిందరావు గారితో నాకరియిడిచి పాపురజనరంజకమగు ధోరణితోను, మధురమైన జాతీయ గీతములతోను అదిర్భప్రాయమగు జీవనముతోను, మొదట గండవరం జాతీయ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులుగా నుండి కాంగ్రెసు ప్రచారము చేయుచుండిరి. క్రొత్తదు బహిష్కార ప్రచారమున ప్రత్యేకముగ నియోజింపబడిన శ్రీయుత గోమాండూరు పార్థసారథి అయ్యంగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డి వగైరాలతో కలిసి రామసుబ్బయ్యగారు జిల్లాయంతట 1921 యందు సంచరించిరి.

రామసుబ్బయ్యగారికి జాతీయ విద్యయెడ అపారమైన ప్రేమ. వీరు చనిపోయి నప్పటి నుండి కస్తూరి విద్యాలయము కోలుకొనలేక పోవుటే వీరి ఆకర్షణాశక్తికి ప్రబలమైన తార్కాణము. పాఠశాల యాజమాన్య సంఘము వీరిమరణమునకు చింతిల్లుచు వీరికుటుంబమునకు రు. 200 లు ఇయ్యవలసినట్లు తీర్మానించి తమభక్తిని వెల్లడించిరి. ఈధనమును కుటుంబమునకు యిచ్చిగాని లేక ఏదైన స్మారక చిహ్నమును నెలకొల్పెదరని తలంచెదము.

రామసుబ్బయ్యగారు ఎన్నడును గౌరవముల నాశింపలేదు. జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్ష, కార్యదర్శి పదవులను ఎన్నిపర్యాయములు వీరికొసగినను వీరు అంగీకరింపలేదు. 1931 సం|| లో వీరు 1 సంవత్సరము కఠిన ఖయిదును అనుభవించిరి.

శ్రీ రామసుబ్బయ్యగారు 1921 సంవత్సరములో సింహపురి స్వరాజ్య కోకిల జాతీయ గీతముల గ్రంథమునందు నెల్లూరి వారిచే రచింపబడిన గీతములను క్రోడీకరించి ప్రచురించిరి.

నేటిజనమున చిదానందతో జాతీయగీతాలను పాడుచు వీధులవెంబడి పోవుచుండగా ప్రజలు ఆనందమయులై వినుచుండిరి.

1930 సం|| ఉప్పు సత్యాగ్రహమున శ్రీయుతులు ఖాసా సుబ్బరావుగారు వేమూరులక్ష్మయ్య రామసుబ్బరావుగారలు చాల పాటుపడిరి. శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి నాయకత్వమున గోగులపల్లెయందు జరిగిన ఉప్పు సత్యాగ్రహమున శ్రీరామసుబ్బయ్యగారు చాల ప్రాధాన్యము వహించిరి. ఇచ్చటనే వీరివ్యాధి ప్రారంభించెను. 4 మాసములు బళ్లారి జైలులో ‘సి’ క్లాసులో గడిపి 60 జుల్మానా కట్టుటకు నిరాకరించి తే 5—10—1930 దిన విడుదలైరి. అప్పటికే వ్యాధి ప్రబలముగానుండెను. నాటినుండి క్షీణదశ ప్రారంభించెను.

రామసుబ్బయ్యగారికి ప్రకృతి చికిత్సయందు అపరిమితమైన విశ్వాసము. వీరు ఇతర చికిత్సను అంగీకరింపక యీ వైద్యముచే అవలంబించిరి. స్నేహితులు. బంధువులు ఎంత బ్రతిమాలినను దానిని వదలలేదు.

రామసుబ్బయ్య అత్యంత స్నేహపాత్రుడు. అతడు కోపమెట్టిదో ఎరుగడు. సహజముగ చిరునగవుతోనే మాటాడుచుండెను. ఒకరిని దూషించి యెరుగడు.

రామసుబ్బ పాకీదొడ్లను ఊడ్చెను. వీధుల చిమ్మెను. సర్వమానవ సమత్వమును ప్రపంచమునకు ఆచరించి చూపించెను.

జీవితకాలమున నెవ్వరియెడను అయిష్టమును జూపియెరుగడు. వ్యాధికాలమున నొక సన్నిహితబంధువు అతనిని ఏల చూడలేదని ప్రస్తావనరాగా ‘నాబాగును అతడు చూచి సహింపలేడని అందువలన రాలేదు గాబోలు’ అని సమాధానము చెప్పెను.

14—4—1931 తేదీన వీరు స్వర్గస్థులైరి. కొలది రోజులకుముందు నెల్లూరు పేరట సమావేశమై రామసుబ్బయ్యగూర్చి “ఈమహాత్మునికి సర్వేశ్వరుడు ఆయురారోగ్యము లొసంగవలెనని తీర్మానింపగా” దానిని విన్న రాముడు “నన్ను మహాత్మునితో చేర్చవలె” అని పరిహాసముగ బలికెను.

రామునికి రామతీర్థస్వామియందు అచంచలమైన భక్తి. రామతీర్థుని గ్రంథములన్నియు శ్రద్ధతో పఠించెను.

2. శ్రీ కందాడై శ్రీనివాసన్‌గారు

వీరు 1921 లో కాంగ్రెసు ఉద్యమమునచేరిరి. ఆంధ్రలోకమున పేరుపడసిన నాట్యకళా నైపుణ్యముతో పాటు దేశాభిమానము, స్వార్థత్యాగము వీరియందు ప్రజలకు గౌరవమును ఇనుమడింప జేసెను. ఎట్టిబాధలనైనను ఓపికతో సహించెను. ఆత్మగౌరవమును విడి జైలు ఉద్యోగులను ఒక్కవస్తువైన అడిగియుండరు. 70 సంవత్సరముల జీవితమున [illegible] [illegible] జైలులో [illegible] అవలంబించి సత్యాగ్రహము ప్రతిష్ఠను నిలబెట్టెను. శ్రీనివాసన్ అతి గాంభీర్యవంతుడు. [illegible] [illegible] హిందూ మహాసభయందు వైతికి వీరు విశేషముగ పాటుపడిరి. జైలునుండి వచ్చినపిమ్మట వ్యాధిబాధితులయ్యెను. తేమని సంతోషముతో సహించెను. బాధలను [illegible] గ్రహించెను. శ్రీనివాసన్‌గారు జైలునుండివచ్చిన పిమ్మట శ్రీ వెంకటరాయ శాస్త్రిలవారి సంఘమున [illegible] [illegible] ప్రతిసంవత్సరము నిలకడ [illegible] [illegible] “ఎంతవరకు శాస్త్రిలవారి ప్రశాంతయోగ్యుడుగా నుండెను. ఇపుడు [illegible] [illegible]

(మిగిలిన భాగము 8-వ పేజీలో చూడుము.)

తయారైనది!

విడుదల తేదీకై నిరీక్షింపుడు!!

లక్ష్మీ ఫిలిమ్సు వారి

నవరస భరితమగు బ్రహ్మాండమైన

తెనుగు టాకీ

ద్రౌపతి మాన సంరక్షణము

ప్రఖ్యాతిగాంచిన బొంబాయి ఫిలింసిటీ స్టూడియోలో అత్యద్భుతమైన సెటింగులతో తయారైనది

పారుపల్లి సుబ్బారావుగారు - ధర్మరాజు

రాజాధిరాజులచే మన్ననల బడసిన, ప్రపంచ విఖ్యాతి గాంచిన

శ్రీమతి రాగిణీదేవి, భరతనాట్యము

నట నటీ వర్గము

దుర్యోధనః-	టి. రాఘవాచార్యులవారు.
ధర్మరాజు:-	పారుపల్లి సుబ్బారావుగారు.
భీమః-	వి. వి. సుబ్బయ్యగారు
అర్జునః-	బి. చలపతిరావుగారు బి. ఏ.
నకుల-	యం. రాజారావుగారు.
సహదేవః-	సుబ్రమణ్యంగారు డి. వి.
కృష్ణః-	బందా కనక లింగేశ్వర రావుగారు బి.ఏ, బి.యల్.
శిశుపాలః-	మాగంటి పెద్ది వెంకట్రామయ్యగారు
దుశ్శాసనః-	కె. హెచ్. దాస్ చౌదరిగారు
కర్ణః-	డాక్టరు సీతారామ కృష్ణయ్యగారు
శకునిః-	యస్. రంగస్వామిఅయ్యంగారు
వికర్ణః-	మాష్టర్ దుర్గాప్రసాద్.
విదురః-	డైతా గోపాలంగారు.
భీష్మః-	మంత్రివాది శేషయ్యగారు.
అశ్వత్థామః-	మద్దాలి శ్రీరామచంద్రరావు.
ద్రోణః-	నందా మార్కండేయ శర్మగారు.
నారదః-	టి సుబ్రమణ్యంగారు.
ప్రాతికామిః-	మంత్రవాది వెంకట్రామయ్యగారు. జొన్నవిత్తుల సత్యనారాయణగారు.
ద్రౌపదిః-	మిస్. సురభి కమలాబాయి (బొంబాయి)
భానుమతిః-	శ్రీమతి పద్మావతిదేవిగారు.
సత్య:-	మిస్. లీలాబాయి.
రుక్మిణిః-	,, శ్రీహరి (నరసారావుపేట)
జాంబవతిః-	,, సుభద్ర
మిత్రవింద:-	శ్రీమతి సీతాదేవిగారు
సుభద్రః-	మిస్. వెంకటలక్ష్మి.

For Booking Apply to:- **Lakshmi Films Ltd.,**
3/7 Thata Muthiappan Street,
G. T. MADRAS.